

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 2 iunie 2022
(OR. en)

9707/22

ECOFIN 528
UEM 135

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	2 iunie 2022
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 280 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU RAPORT DE CONVERGENȚĂ PE 2022

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 280 final.

Anexă: COM(2022) 280 final

Bruxelles, 1.6.2022
COM(2022) 280 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

RAPORT DE CONVERGENȚĂ PE 2022

**[elaborat în conformitate cu articolul 140 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea
Uniunii Europene]**

{SWD(2022) 280 final}

1. OBIECTIVUL RAPORTULUI

Euro are vocația de a fi moneda unică a Uniunii Europene în ansamblul său. În prezent, este utilizat zilnic de aproximativ 343 de milioane de persoane din 19 state membre din zona euro. Printre avantajele practice se numără prețuri stabile, costuri mai mici de tranzacție pentru persoane fizice și întreprinderi, piețe mai transparente și mai competitive, precum și schimburi comerciale mai intense în interiorul UE și la nivel internațional. Euro este, de asemenea, a doua monedă ca utilizare din lume.

Articolul 140 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) prevede ca, cel puțin o dată la doi ani sau la cererea unui stat membru care face obiectul unei derogări¹, Comisia și Banca Centrală Europeană (BCE) să prezinte Consiliului un raport cu privire la progresele înregistrate de statele membre în îndeplinirea obligațiilor privind realizarea uniunii economice și monetare. Cele mai recente rapoarte de convergență ale Comisiei și ale BCE au fost adoptate în luna iunie a anului 2020.

Raportul de convergență pe 2022 vizează următoarele șapte state membre care fac obiectul unei derogări: Bulgaria, Cehia, Croația, Ungaria, Polonia, România și Suedia². Documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește prezentul raport oferă o evaluare mai detaliată a stadiului de convergență din aceste state membre³.

Articolul 140 alineatul (1) din TFUE prevede că rapoartele trebuie să includă o examinare a compatibilității legislației naționale, inclusiv a statutului băncii centrale naționale, cu articolele 130 și 131 din TFUE și cu Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene („statutul SEBC/BCE”). De asemenea, rapoartele trebuie să examineze dacă în statul membru în cauză s-a atins un grad înalt de convergență durabilă, prin referire la îndeplinirea criteriilor de convergență (stabilitatea prețurilor, finanțele publice, stabilitatea cursului de schimb, ratele dobânzilor pe termen lung) și luând în considerare și alți factori relevanți pentru integrarea și convergența economică menționați la articolul 140 alineatul (1) ultimul paragraf din TFUE. Cele patru criterii de convergență sunt prezentate pe larg într-un protocol anexat la tratate (Protocolul nr. 13 privind criteriile de convergență).

Izbucnirea pandemiei de COVID-19 în martie 2020 a dus la o încetinire a creșterii economice gravă pentru UE în ansamblul ei și în toate statele membre. Acțiunile fără precedent întreprinse la nivelul UE și de către fiecare stat membru au atenuat impactul crizei și au condus la o redresare solidă în 2021. În special activarea rapidă a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere, împreună cu cadrul temporar privind ajutoarele de stat au permis oferirea unui sprijin bugetar pe scară largă în toate statele membre. BCE a adoptat, la rândul său, un set amplu de măsuri de politică monetară pentru a menține condiții favorabile de finanțare pentru toate sectoarele economiei, în vederea sprijinirii activității economice și a menținerii stabilității prețurilor pe termen mediu. Introducerea Mecanismului de redresare și reziliență, care este elementul central al NextGenerationEU, consolidează și mai mult reziliența UE. În același timp, redresarea puternică din 2021, blocajele din lanțul de aprovizionare și creșterea prețurilor la energie au contribuit la o creștere puternică a inflației pe parcursul anului 2021 și în 2022.

¹ Statele membre care încă nu au îndeplinit condițiile necesare pentru adoptarea monedei euro sunt denumite „state membre care fac obiectul unei derogări”. Danemarca a negociat o clauză de neparticipare înainte de adoptarea Tratatului de la Maastricht și nu participă la a treia etapă a uniunii economice și monetare.

² Danemarca nu și-a exprimat intenția de a adopta moneda euro și, prin urmare, nu este inclusă în evaluare.

³ În prezentul raport nu a fost luat în calcul nicio informație ulterioară datei de 18 mai 2022. Evaluarea convergenței se bazează pe o gamă de indicatori lunari de convergență, care se calculează până în luna aprilie a anului 2022.

Invadarea Ucrainei de către Rusia la 24 februarie 2022 a obligat la o reevaluare a perspectivelor economiei UE, care, până la momentul respectiv, părea că se va extinde puternic în 2022 și 2023. Criza a generat, în principal, un nou șoc legat de ofertă pentru o economie care se confrunta deja cu presiuni inflaționiste. Aceasta a slăbit perspectivele de redresare și a consolidat presiunile de creștere a prețurilor, subliniind totodată necesitatea unor investiții private și publice mai mari pentru a diversifica aprovizionarea cu energie a Europei și pentru a îmbunătăți securitatea energetică. Mai multe state membre care fac obiectul unei derogări evaluate în prezentul raport sunt printre cele mai expuse crizei declanșate de invadarea Ucrainei de către Rusia. În grade diferite, această expunere reflectă intensitatea energetică relativ ridicată a economiilor lor, dependența puternică a unora dintre acestea de aprovizionarea cu gaze și petrol din Rusia, legăturile comerciale cu Rusia și furnizarea de asistență în prima linie persoanelor care fug din Ucraina. Comisia a propus un plan REPowerEU la 18 mai 2022, pentru care Mecanismul de redresare și reziliență va fi un instrument-cheie. Scopul acestuia este de a elimina treptat dependența de combustibilii fosili din Rusia cu mult înainte de 2030, prin diversificarea aprovizionării cu gaze a UE și prin accelerarea tranziției verzi.

La 23 mai 2022, Comisia și-a prezentat pachetul privind semestrul european din primăvara anului 2022. Statele membre ar trebui să se concentreze în primul rând pe implementarea la timp a planurilor de redresare și reziliență (PRR). Prin urmare, Comisia propune Consiliului să adreseze tuturor statelor membre care au un PRR aprobat: o recomandare privind politica bugetară, inclusiv reformele bugetar-structurale, după caz; o recomandare privind implementarea PRR-urilor și a programelor politicii de coeziune; o recomandare privind politica energetică în conformitate cu obiectivele planului REPowerEU; după caz, o recomandare suplimentară privind provocările structurale nesoluționate și/sau nou apărute. Domeniul de aplicare al recomandărilor este mai amplu pentru statele membre care nu au PRR-uri aprobate.

Izbucnirea pandemiei de COVID-19, măsurile luate ca răspuns la această criză, creșterea prețurilor produselor de bază, blocajele în aprovizionare și redresarea solidă din 2021 au avut un impact semnificativ asupra unora dintre indicatorii de convergență economică utilizați în prezentul raport. Acest lucru este valabil în special pentru evaluarea criteriului stabilității prețurilor. Diferențele în ceea ce privește rezultatele în materie de inflație în UE au crescut, în principal din cauza impactului eterogen al redresării asupra ratei inflației din statele membre și a diferențelor în ceea ce privește inflația prețurilor la energie. În plus, diferitele măsuri bugetare adoptate de autoritățile naționale pentru a atenua impactul creșterii prețurilor la energie joacă un rol important. În timp ce unele dintre aceste măsuri, cum ar fi transferurile sociale către gospodăriile cele mai vulnerabile, nu au un impact direct asupra prețurilor de consum, altele au un impact mai direct asupra evaluării convergenței inflației. În plus, ratele dobânzilor pe termen lung au fost influențate inițial de măsurile de politică luate pentru stabilizarea piețelor financiare și pentru menținerea unor condiții favorabile de finanțare și, ulterior, de anticiparea mai ridicată a inflației și de traiectoriile diferite de înăsprire a politicilor monetare.

Recesiunea economică din 2020 și răspunsul bugetar la pandemia de COVID-19 au condus la o creștere bruscă a deficitelor și a datoriilor publice. În 2020, deficitul a depășit valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat în 25 de state membre, cu un deficit agregat al UE de 6,8 % din PIB. În 2021, redresarea economică puternică a contribuit la îmbunătățirea deficitelor și a datoriilor publice,

15 state membre înregistrând deficite mai mari de 3 % din PIB, iar deficitul agregat al UE reducându-se la 4,7 % din PIB. În martie 2020, Comisia Europeană, cu acordul miniștrilor de finanțe din UE, a activat clauza derogatorie generală din Pactul de stabilitate și de creștere. La 23 mai 2022, în Comunicarea sa privind pachetul de primăvară al semestrului european 2022, Comisia a considerat că Uniunea încă nu a depășit perioada de încetinire gravă a creșterii economice și că erau îndeplinite condițiile pentru menținerea clauzei derogatorii generale în 2023 și pentru dezactivarea acesteia începând cu 2024. Comisia a invitat Consiliul să aprobe această concluzie pentru a oferi claritate statelor membre. În primăverile anilor 2020, 2021 și 2022, Comisia a considerat că nu ar trebui luată o decizie privind instituirea procedurii aplicabile deficitelor excesive în privința statelor membre, ținând seama de impactul macroeconomic și bugetar extraordinar al pandemiei de COVID-19 care, împreună cu situația geopolitică din primăvara anului 2022, creează o incertitudine excepțională, inclusiv în ceea ce privește elaborarea unei traiectorii detaliate pentru politica bugetară⁴. Aceste concluzii au implicații directe asupra evaluării criteriului situației finanțelor publice prezentat în prezentul raport.

Impactul invadării Ucrainei de către Rusia asupra datelor istorice utilizate în raportul de convergență din 2022 este unul limitat. Acest lucru este determinat de data-limită a raportului (18 mai), ceea ce înseamnă, având în vedere metodele definite în tratat de calcul al criteriilor privind stabilitatea prețurilor și rata dobânzilor pe termen lung (și anume, mediile pe un an), că datele corespunzătoare reflectă în mare măsură situația anterioară invaziei rusești. În schimb, măsura în care indicatorii de convergență economică sunt afectați de criza declanșată de invazia Rusiei, precum și de alte evoluții economice actuale este reflectată pe deplin în proiecțiile economice pentru 2022 și 2023, pe care le-a publicat Comisia la 16 mai 2022 (Previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022) și care sunt utilizate pentru a evalua sustenabilitatea convergenței. Această previziune reprezintă prima evaluare completă a Comisiei cu privire la posibilele efecte economice în 2022 și 2023 ale crizei determinate de invadarea Ucrainei de către Rusia și prin urmare, este caracterizată de o incertitudine mai mare decât de obicei.

Criterii de convergență

Examinarea **compatibilității legislației naționale**, inclusiv a statutului băncilor centrale naționale ale statelor membre care fac obiectul unei derogări, împreună cu articolul 130 din TFUE și cu obligația de conformitate de la articolul 131 din TFUE, cuprinde o evaluare a respectării interdicției de a acorda finanțare monetară (articolul 123 din TFUE) și a interdicției de a aplica accesul preferențial instituțiilor financiare (articolul 124 din TFUE); a concordanței cu obiectivele [articolul 127 alineatul (1) din TFUE] și cu misiunile [articolul 127 alineatul (2) din TFUE] atribuite SEBC, precum și a altor aspecte privind integrarea băncilor centrale naționale în SEBC.

Criteriul **stabilității prețurilor** este definit la articolul 140 alineatul (1) prima liniuță din TFUE: „realizarea unui grad înalt de stabilitate a prețurilor; acesta rezultă dintr-o rată a inflației apropiată de rata a cel mult trei state membre care au cele mai bune rezultate în materie de stabilitate a prețurilor”.

Articolul 1 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede că „criteriul stabilității prețurilor [...] înseamnă că un stat membru are o stabilitate durabilă a nivelului prețurilor și o rată medie a inflației, în cursul unei perioade de un an înaintea examinării, care nu poate depăși cu mai mult de 1,5 % rata inflației a cel

⁴ La 3 aprilie 2020, Consiliul a decis că în România există un deficit excesiv pe baza deficitului excesiv prevăzut pentru 2019.

mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate în domeniul stabilității prețurilor. Inflația se calculează cu ajutorul indicelui prețurilor de consum pe o bază comparabilă, ținând seama de diferențele dintre definițiile naționale”⁵.

Criteriul sustenabilității presupune ca rezultatele satisfăcătoare în materie de inflație să fie atribuite evoluției costurilor de producție și a altor factori care influențează prețurile într-un mod structural, și nu influenței unor factori temporari. Prin urmare, analiza convergenței cuprinde o evaluare a factorilor care au un impact asupra perspectivelor inflației și este completată de o trimitere la cele mai recente previziuni ale Comisiei privind inflația⁶. Referitor la acest fapt, raportul estimează, de asemenea, probabilitatea ca statul să atingă valoarea de referință în lunile următoare.

Valoarea de referință a inflației a fost calculată ca fiind 4,9% în aprilie 2022, Franța, Finlanda și Grecia fiind cele trei state membre cu cele mai bune rezultate⁷.

Malta și Portugalia au fost identificate drept valori aberante, deoarece ratele inflației în aceste țări s-au abătut cu o marjă largă de la media zonei euro și au fost determinate de factori specifici fiecărei țări care le limitează posibilitatea de a reprezenta valori de referință semnificative pentru alte state membre⁸. Acest lucru este în concordanță cu practica anterioară, având în vedere că valori aberante au fost identificate în rapoartele de convergență din 2004, 2010, 2013, 2014 și 2016. Valorile aberante sunt identificate pe baza a două criterii combinate: i) o rată a inflației mult sub media zonei euro și ii) o rată a inflației determinată de factori specifici fiecărei țări care nu pot fi considerați reprezentativi pentru procesul care determină inflația în zona euro. În rapoartele de convergență anterioare, statele membre cu o rată a inflației cu 1,5 sau mai multe puncte procentuale sub nivelul din zona euro au fost considerate, în general, valori aberante. În aprilie 2022, ratele medii ale inflației pe 12 luni în Malta și Portugalia au fost cu 2,2 și, respectiv, cu 1,7 puncte procentuale sub media zonei euro de 4,4 %.

În plus, rezultatele Maltei și Portugaliei în materie de inflație au fost determinate de factori specifici fiecărei țări. În cazul Maltei, printre factorii specifici țării care se reflectă în rata medie a inflației relativ scăzută se numără prețuri relativ stabile ale energiei în contextul creșterii prețurilor internaționale ale petrolului și gazelor și modificări mai mari ale ponderilor utilizate pentru calcularea IAPC decât în majoritatea celorlalte țări ale UE în 2021. Absența inflației prețurilor la energie în Malta a fost favorizată în special de măsurile guvernamentale, inclusiv prin sprijin financiar acordat sectorului energetic. A contribuit, de asemenea, un contract cu preț fix pentru furnizarea de gaz natural lichefiat.

În cazul Portugaliei, printre factorii specifici țării care se reflectă în rata medie a inflației relativ foarte scăzută se numără inflația relativ scăzută a prețurilor la energie și poziția ciclică mai slabă a țării în comparație cu majoritatea celorlalte state membre ale UE. O combinație de factori au influențat inflația prețurilor la energie, inclusiv o gamă largă de măsuri de reglementare care au menținut creșterea prețurilor cu amănuntul la energie electrică și gaze naturale cu mult sub media UE. În plus, criza provocată de pandemia de COVID-19 a avut un impact negativ prelungit asupra

⁵ Pentru a evalua stabilitatea prețurilor, inflația se măsoară prin indicele armonizat al prețurilor de consum (IAPC), definit în Regulamentul (UE) 2016/792 al Parlamentului European și al Consiliului.

⁶ Toate previziunile privind inflația și alte variabile cuprinse în prezentul raport sunt preluate din previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022. Previziunile se bazează pe un set de ipoteze comune privind variabilele externe, precum și pe o ipoteză a menținerii politicilor curente, ținând seama, în același timp, de măsurile cunoscute suficient.

⁷ Rata medie respectivă a inflației pe 12 luni a fost de 3,2 %, 3,3 % și 3,6 %.

⁸ În aprilie 2022, ratele medii ale inflației pe 12 luni în Malta și Portugalia au fost de 2,1 % și, respectiv, de 2,6 %, iar cea a zonei euro a fost de 4,4 %.

activității și inflației în Portugalia. Activitatea țării a fost mai grav afectată decât în majoritatea celorlalte state membre ale UE în primele etape ale pandemiei, iar redresarea sa a fost, de atunci, relativ lentă. În al patrulea trimestru al anului 2021, PIB-ul Portugaliei era încă cu mult sub nivelul maxim înregistrat înainte de criză, iar decalajul a fost al doilea cel mai mare din UE. Acest lucru reflectă în principal expunerea mare a Portugaliei la turism și, în special, la turismul bazat pe aviație, care a fost afectat de pandemie în mod puternic și durabil. Intensitatea relativ scăzută a redresării Portugaliei a avut un efect inhibitor de durată asupra inflației prețurilor serviciilor, în special în sectoarele legate de turism.

Criteriul de convergență care se referă la situația finanțelor publice este definit la articolul 140 alineatul (1) a doua liniuță din TFUE ca reprezentând „caracterul solid al finanțelor publice; acesta rezultă dintr-o situație bugetară care nu cunoaște deficit public excesiv în înțelesul articolului 126 alineatul (6)”.

În plus, articolul 2 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede că acest criteriu înseamnă că „în momentul examinării, un stat membru nu face obiectul unei decizii a Consiliului menționată la articolul 126 alineatul (6) din tratatul menționat, privind existența unui deficit excesiv în statul membru respectiv”.

La articolul 140 alineatul (1) a treia liniuță, TFUE definește **criteriul cursului de schimb** ca reprezentând „respectarea limitelor normale de fluctuație prevăzute de mecanismul cursului de schimb din Sistemul Monetar European, timp de cel puțin doi ani, fără devalorizarea monedei în raport cu moneda euro”.

Articolul 3 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede următoarele: „Criteriul de participare la mecanismul cursului de schimb al Sistemului Monetar European [...] înseamnă că un stat membru a respectat marjele normale de fluctuație prevăzute de mecanismul cursului de schimb al Sistemului Monetar European, fără să cunoască tensiuni grave cel puțin pe parcursul ultimilor doi ani dinaintea examinării. În special, statul membru nu a devalorizat din proprie inițiativă cursul de schimb central bilateral al monedei sale în raport cu euro pentru aceeași perioadă”⁹.

Perioada de doi ani pentru evaluarea stabilității cursului de schimb în prezentul raport este 19 mai 2020-18 mai 2022. La evaluarea criteriului de stabilitate a cursului de schimb, Comisia ia în considerare evoluția unor indicatori auxiliari, cum ar fi evoluția rezervelor valutare și ratele dobânzii pe termen scurt. Aceasta ia în considerare, de asemenea, rolul măsurilor de politică, inclusiv intervențiile pe piața valutară, și asistența financiară internațională unde este cazul, pentru menținerea stabilității cursului de schimb. Două dintre statele membre care fac obiectul unei derogări evaluate în prezentul raport participă la mecanismul european al cursului de schimb (MCS II) - Bulgaria și Croația. Intrarea în MCS II se decide la cererea unui stat membru, cu acordul tuturor participanților la MCS II¹⁰. Prezentul raport nu este legat de procesul de intrare în MCS II și nu oferă o evaluare a capacității unui stat membru de a aderă la MCS II.

Articolul 140 alineatul (1) a patra liniuță din TFUE impune „caracterul durabil al convergenței atinse de statul membru care face obiectul unei derogări și al participării sale la mecanismul cursului de schimb, care se reflectă în **nivelul ratelor**

⁹ La evaluarea îndeplinirii criteriului privind cursul de schimb, Comisia analizează dacă cursul de schimb s-a menținut la o valoare apropiată de paritatea centrală MCS II (*exchange-rate mechanism* – mecanismul cursului de schimb), putând fi luate în considerare motivele aprecierii conform Declarației Comune privind țările care aderă la UE și MCS II formulate de Consiliul ECOFIN reunit informal la Atena în 5 aprilie 2003.

¹⁰ Participanții la MCS II sunt miniștrii de finanțe din zona euro, BCE, precum și miniștrii de finanțe și băncile centrale din afara zonei euro care participă la MCS II.

dobânzilor pe termen lung". Articolul 4 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede, de asemenea, că: „criteriul de convergență al ratelor dobânzilor [...] în cursul unei perioade de un an înaintea examinării, înseamnă că un stat membru a avut o rată a dobânzii nominală medie pe termen lung care nu poate depăși cu mai mult de două puncte procentuale pe aceea a cel mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate în domeniul stabilității prețurilor. Ratele dobânzilor sunt calculate pe baza obligațiunilor de stat pe termen lung sau a unor titluri comparabile, ținând seama de diferențele dintre definițiile naționale”.

Valoarea de referință a ratei dobânzii a fost calculată la 2,6 % în aprilie 2022¹¹.

Articolul 140 alineatul (1) din TFUE impune, de asemenea, luarea în considerare a **altor factori** relevanți pentru integrarea economică și pentru convergență. Printre aceștia se numără integrarea piețelor, evoluția balanțelor de plăți curente și a costurilor unitare ale muncii și a altor indici de prețuri¹². Acest din urmă aspect este inclus în evaluarea stabilității prețurilor. Factorii suplimentari care trebuie să fie luați în considerare reprezintă indicatori importanți ai integrării unui stat membru în zona euro fără dificultăți și oferă o imagine mai amplă asupra sustenabilității convergenței.

Evaluarea gradului de sustenabilitate a convergenței pentru statele membre care fac obiectul unei derogări, prezentată în prezentul raport, se bazează pe previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 și pe orientările de politică furnizate în cadrul semestrului european. Aceasta se bazează, în special, pe supravegherea bugetară efectuată în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere și al procedurii privind dezechilibrele macroeconomice. Acesta reflectă, de asemenea, evaluările Comisiei cu privire la riscurile legate de sustenabilitatea bugetară și la cadrele bugetare naționale, precum și cu privire la punerea în aplicare a planurilor de redresare și reziliență.

2. BULGARIA

Având în vedere evaluarea privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari, Comisia consideră că Bulgaria nu îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

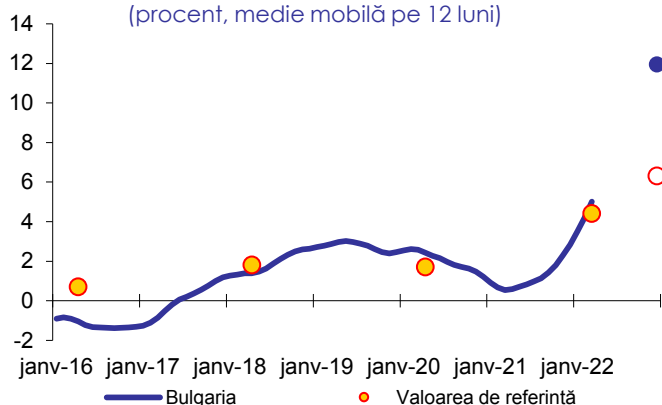
Legislația din Bulgaria – în special Legea privind Banca Națională a Bulgariei – **nu este pe deplin compatibilă** cu obligația de conformitate prevăzută la articolul 131 din TFUE. Există incompatibilități și imperfecțiuni în ceea ce privește independența băncii centrale, interzicerea finanțărilor monetare și integrarea băncii centrale în SEBC în momentul adoptării monedei euro, în legătură cu misiunile prevăzute la articolul 127 alineatul (2) din TFUE și la articolul 3 din statutul SEBC/BCE.

Bulgaria nu îndeplinește criteriul privind stabilitatea prețurilor. Rata medie a inflației în Bulgaria în perioada de 12 luni care s-a încheiat în aprilie 2022 a fost de 5,9 %, peste valoarea de referință de 4,9 %. Comisia estimează că în lunile următoare aceasta va rămâne peste valoarea de referință.

¹¹ Valoarea de referință pentru luna aprilie 2022 este calculată ca media simplă a ratelor medii ale dobânzilor la 12 luni pe termen lung din Franța (0,3 %), Finlanda (0,2 %) și Grecia (1,4 %), plus două puncte procentuale.

¹² Cu toate acestea, este important să se țină seama de faptul că este posibil ca datele privind costurile unitare ale muncii să fi fost afectate de schemele de menținere a forței de muncă instituite în unele state membre în urma izbucnirii pandemiei.

Graficul 2a: Bulgaria - criteriul inflației din 2016
(procent, medie mobilă pe 12 luni)

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

Surse: Eurostat, Previiziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

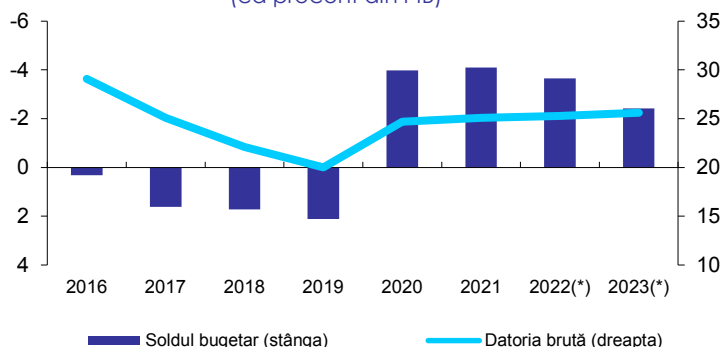
Rata anuală a inflației IAPC în Bulgaria a fost, în medie, de 1,2 % în 2020 și s-a accelerat până la 2,8 % în 2021. Inflația anuală IAPC a scăzut de la 1,3 % în aprilie 2020 la -0,3 % în ianuarie 2021. Inflația totală a crescut apoi în cursul anului 2021, înainte de a se accelera brusc în primele luni ale anului 2022, ajungând la 12,1 % în aprilie 2022. Deflația prețurilor alimentelor neprocesate și ratele scăzute ale inflației prețurilor alimentelor procesate au condus la scăderea inflației în perioada aprilie 2020-ianuarie 2021. Accelerarea ulterioară a inflației în 2021 s-a datorat contribuțiilor substanțiale din partea tuturor categoriilor generale. În special, prețurile combustibililor au contribuit cu 3,5 puncte procentuale la rata anuală a inflației din decembrie 2021. În prima parte a anului 2022, inflația totală a continuat să crească pe fondul majorării prețurilor la energie și al altor majorări generalizate ale prețurilor. Ratele anuale ale inflației IAPC în Bulgaria în anii 2020 și 2021 au fost, în medie, mai ridicate decât cele din zona euro.

În previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, se preconizează că inflația se va accelera semnificativ de la 2,8 % în 2021 la 11,9 % în 2022, reducându-se treptat la 5,0 % în 2023. Se preconizează că inflația totală va crește și va rămâne ridicată din cauza costurilor constant mai ridicate ale energiei și ale altor produse intermediare, a creșterilor preconizate ale prețurilor reglementate la gaze și încălzire, precum și a creșterii prețurilor internaționale la alimente și a deflatorilor importurilor. Nivelul relativ scăzut al prețurilor din Bulgaria (aproximativ 52 % din media zonei euro în 2020) indică un potențial semnificativ de convergență a nivelului prețurilor pe termen lung.

Bulgaria îndeplinește criteriul privind finanțele publice. Bulgaria nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv. Soldul bugetului general a rămas, în linii mari, stabil, cu un deficit de 4,0 % din PIB în 2020 și un deficit de 4,1 % din PIB în 2021. După o perioadă de excedente bugetare, aceste deficite sunt rezultatul șocului provocat de pandemie și al măsurilor luate de guvernul bulgar ca răspuns la acesta. Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează că soldul bugetului general se va îmbunătăți la -3,7 % din PIB în 2022. Costurile bugetare asociate cu persoanele care fug din calea războiului din Ucraina, precum și măsurile luate în contextul creșterii prețurilor la energie afectează traiectoria de redresare a deficitului. Se preconizează că deficitul va atinge -2,4 % din PIB în 2023, în ipoteza menținerii politicilor actuale. La 23 mai

2022, Comisia a adoptat un raport elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din TFUE pentru 18 state membre, inclusiv Bulgaria. În ansamblu, luând în considerare toți factorii relevanți, după caz, analiza din cadrul raportului a sugerat că Bulgaria nu a îndeplinit criteriul deficitului. În conformitate cu comunicarea sa din 2 martie 2022¹³, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive. Aceasta a remarcat că pandemia de COVID-19 are în continuare un impact macroeconomic și bugetar extraordinar care, împreună cu invadarea Ucrainei de către Rusia, creează o incertitudine excepțională, inclusiv în ceea ce privește elaborarea unei traiectorii detaliate pentru politica bugetară. Din aceste motive, Comisia a considerat că nu ar trebui luată o decizie în primăvara anului 2022 cu privire la instituirea procedurii aplicabile deficitelor excesive în cazul statelor membre. Ponderea datoriei publice în PIB a crescut de la puțin sub 25 % în 2020 la 25,1 % în 2021 și se preconizează că va rămâne, în linii mari, aceeași în 2022, înainte de a crește încet către 26 % în 2023. În pofida nivelului scăzut preconizat al datoriei până în 2032 (37 % din PIB), riscurile legate de sustenabilitatea datoriei pentru Bulgaria par a fi medii pe termen mediu. Proiecția face obiectul unei incertitudini considerabile. Bulgaria a dezvoltat un cadru bugetar solid în ultimii ani și, în prezent, prezintă o îmbunătățire a rezultatelor în materie de conformitate. Cu toate acestea, sistemul de norme pare complex, ceea ce sporește necesitatea de a raționaliza procesul.

Graficul 2b: Bulgaria - Soldul bugetar și datoria publică
 Scară inversată (ca procent din PIB)

(*) Previiziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previiziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

În conformitate cu regimul de consiliu monetar, cursul de schimb al levei față de euro a fost stabil de la raportul de convergență anterior. Perioada de doi ani relevantă pentru evaluarea stabilității cursului de schimb se întinde de la 19 mai 2020 până la 18 mai 2022. Leva bulgărească a aderat la MCS II la 10 iulie 2020 și are o rată centrală de 1,95583 la euro, cu o bandă standard de fluctuație de $\pm 15\%$. Banca Națională a Bulgariei își urmărește obiectivul principal de stabilitate a prețurilor prin intermediul menținerii cursului de schimb ca parte a unui regim de consiliu monetar. Bulgaria a introdus regimul de consiliu monetar în 1997, „ancorând” leva de marca germană și, ulterior, de euro. Bulgaria a aderat la MCS II prin actualul său regim de consiliu monetar, sub forma unui angajament unilateral, neimpunând astfel BCE obligații suplimentare. Cursul de schimb al levei a rămas stabil în perioada de evaluare de doi ani, fără să existe semne de tensiuni sau de devalorizări față de euro.

¹³ Pentru mai multe informații, a se vedea COM(2022) 85 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0085>.

Alți indicatori, precum evoluțiile rezervelor valutare și ratele dobânzii pe termen scurt, sugerează că percepția investitorilor privind riscurile asociate Bulgariei a rămas favorabilă. Un fond considerabil de rezerve oficiale continuă să stea la baza rezilienței regimului de consiliu monetar. După aderarea la MCS II, Bulgaria s-a angajat să pună în aplicare un set de măsuri de politică, așa-numitele angajamente ulterioare aderării, pentru a se asigura că participarea sa la mecanism este sustenabilă și că țara atinge un grad ridicat de convergență economică înainte de adoptarea monedei euro. Măsurile se referă la patru domenii de politică: sectorul financiar nebanca, cadrul de insolvență, cadrul de combatere a spălării banilor și guvernanta întreprinderilor de stat. Bulgaria lucrează în prezent la finalizarea acestor angajamente ulterioare aderării, în strânsă cooperare cu Comisia, care îi monitorizează progresul.

Leva a rămas la rata centrală a MCS II în cei doi ani care fac obiectul prezentei evaluări. Nu a avut loc nicio devalorizare a parității centrale a levei în cadrul MCS II. Până la adoptarea unei posibile decizii a Consiliului în iulie 2022, leva va fi participat la MCS II timp de 24 de luni. Bulgaria îndeplinește criteriul cursului de schimb.

Bulgaria îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung. Rata medie a dobânzii pe termen lung pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022 a fost de 0,5 %, cu mult sub valoarea de referință de 2,6 %. Ratele dobânzilor pe termen lung în Bulgaria au fost foarte scăzute și destul de stabile de la începutul anului 2020 până la sfârșitul anului 2021, rămânând într-un interval de 0,1-0,4 %. Pentru o perioadă scurtă, în iunie-iulie 2020, rata dobânzii de referință a crescut la 0,7 %. În aceeași perioadă, spreadul față de obligațiunea germană de referință s-a menținut în principal la aproximativ 60 de puncte de bază, cu un vârf de peste 100 de puncte de bază pe o perioadă scurtă la jumătatea anului 2020. Cu toate acestea, la începutul anului 2022, atât rata dobânzii, cât și spreadul au început să crească, situându-se la 1,6 % și, respectiv, 89 de puncte de bază în aprilie 2022.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă a Bulgariei (contul curent și de capital combinate) a rămas excedentară, la 1,5 % din PIB în 2020 și la 0,3 % în 2021. Economia Bulgariei este bine integrată cu zona euro, datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Factorii selectați privind mediul de afaceri arată că Bulgaria înregistrează rezultate mai slabe decât multe dintre statele membre din zona euro. Provocările vizează, de asemenea, cadrul instituțional, inclusiv corupția și eficiența guvernamentală. Cu toate acestea, în contextul participării reușite la MCS II și în conformitate cu planul de redresare și reziliență (PRR), Bulgaria ia măsuri pentru îmbunătățirea mediului de afaceri și menținerea stabilității sectorului financiar, în cele patru domenii vizate de angajamentele ulterioare aderării la MCS II menționate mai sus. Sectorul financiar din Bulgaria este mai mic și mai puțin dezvoltat decât în zona euro, cu o pondere peste medie a creditelor neperformante care a avut doar o scădere foarte treptată în ultimii ani. Sectorul bancar domină sectorul financiar al Bulgariei, fiind bine integrat în sectorul financiar al zonei euro, în special datorită ponderii ridicate a participațiilor investitorilor străini. Cu toate acestea, finanțarea bazată pe piață este mai puțin dezvoltată, ceea ce se reflectă în piețele foarte mici ale capitalului propriu și ale datoriei sectorului privat. În contextul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, Comisia a concluzionat, în Raportul său privind mecanismul de

alertă pentru 2022, că nu este necesară efectuarea unei analize aprofundate suplimentare pentru Bulgaria.

Punerea în aplicare eficace a reformelor și a investițiilor prevăzute în planul de redresare și reziliență al Bulgariei va aborda principalele provocări macroeconomice. Printre acestea se numără incluziunea socială, educația și competențele, asistența medicală, decarbonizarea și tranziția digitală, mediul de afaceri și finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii. Investiții-cheie sunt incluse în producția de energie din surse regenerabile, în capacitățile de stocare și interconectare a energiei electrice, precum și în digitalizarea administrației publice și în competențele digitale. Printre principalele reforme se numără introducerea unui cadru pentru eliminarea treptată a cărbunelui, liberalizarea pieței energiei electrice, o reformă cuprinzătoare a educației și consolidarea sistemului de venit minim, a cadrelor de combatere a spălării banilor și de insolvență. Planul conține, de asemenea, măsuri de îmbunătățire a eficienței administrației publice și a sistemului judiciar, de prevenire, depistare și corectare a corupției.

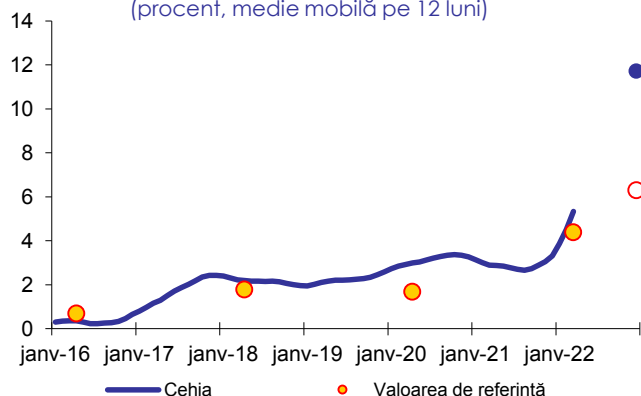
3. CEHIA

Având în vedere evaluarea privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari, Comisia a ajuns la concluzia că Cehia nu îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

Legislația din Cehia – în special legea nr. 6/1993 a Consiliului Național Ceh privind Banca Națională a Cehiei („legea privind ČNB”) – **nu este pe deplin compatibilă** cu obligația de conformitate prevăzută la articolul 131 din TFUE. Incompatibilitățile se referă la independența băncii centrale și la integrarea băncii centrale în SEBC în momentul adoptării monedei euro în ceea ce privește obiectivele *Česká národní banka* (ČNB) și misiunile SEBC prevăzute la articolul 127 alineatul (2) din TFUE și la articolul 3 din statutul SEBC/BCE. În plus, legea privind ČNB cuprinde, de asemenea, unele imperfecțiuni legate de interzicerea finanțărilor monetare și de misiunile SEBC.

Cehia nu îndeplinește criteriul de stabilitate a prețurilor. Rata medie a inflației în Cehia pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022 a fost de 6,2 %, mult peste valoarea de referință de 4,9 %. Se estimează că în lunile următoare aceasta se va menține cu mult peste valoarea de referință.

Graficul 3a: Cehia - criteriul inflației din 2016
(procent, medie mobilă pe 12 luni)

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

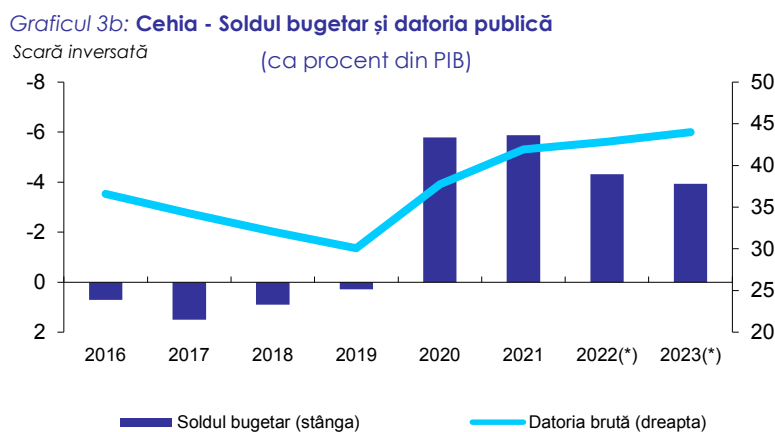
Surse: Eurostat, Previiziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

Rata anuală a inflației IAPC s-a temperat de la 3,8 % la începutul anului 2020 la 2,1 % în februarie 2021, în principal ca urmare a scăderii inflației prețurilor la energie și alimente. Inflația totală a crescut apoi în cursul anului 2021, înainte de a se accelera brusc în primele luni ale anului 2022, ajungând la 13,2 % în aprilie 2022. Creșterea înregistrată în 2021 și la începutul anului 2022 a fost generală, reflectând atât o creștere a prețurilor la energie, cât și o accelerare puternică a inflației de bază (determinată de bunurile și serviciile industriale neenergetice). Rata anuală a inflației IAPC a fost în medie de 3,3 % atât în 2020, cât și în 2021. Ratele anuale ale inflației IAPC în Cehia în anii 2020 și 2021 au fost, în medie, mai ridicate decât cele din zona euro.

Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, inflația se va accelera semnificativ, ajungând la 11,7 % în 2022 și va scădea la 4,5 % în 2023. Se preconizează că inflația totală va crește și va rămâne ridicată în cei doi ani din cauza costurilor constant mai ridicate ale energiei și ale altor produse intermediare, a creșterilor preconizate ale prețurilor administrate pentru energie și alte utilități și a componentelor inflației de bază, în special a bunurilor urmate de servicii. Nivelul relativ scăzut al prețurilor din Cehia (aproximativ 73 % din media zonei euro în 2020) indică un potențial de convergență suplimentară a nivelului prețurilor pe termen lung.

Cehia îndeplinește criteriul privind finanțele publice. Cehia nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv. Soldul bugetului general s-a înrăutățit într-o oarecare măsură, de la un deficit de 5,8 % în 2020 la un deficit de 5,9 % din PIB în 2021. Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează că soldul bugetului general se va îmbunătăți la -4,3 % din PIB în 2022, în pofida impactului negativ al invadării Ucrainei de către Rusia. Acest lucru a condus la punerea în aplicare a unor măsuri de urgență și de integrare pentru a sprijini persoanele care fug din Ucraina, precum și a unor măsuri de reducere a costurilor energiei. Se preconizează că soldul bugetului general va atinge -3,9 % din PIB în 2023, în ipoteza menținerii politicilor actuale. La 23 mai 2022, Comisia a adoptat un raport elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din TFUE pentru 18 state membre, inclusiv Cehia. În ansamblu, luând în considerare toți factorii relevanți, după caz, analiza din cadrul raportului a sugerat că Cehia nu a

îndeplinit criteriul deficitului. În conformitate cu comunicarea sa din 2 martie 2022¹⁴, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive. Comisia a remarcat că pandemia de COVID-19 are în continuare un impact macroeconomic și bugetar extraordinar care, împreună cu invadarea Ucrainei de către Rusia, creează o incertitudine excepțională, inclusiv în ceea ce privește elaborarea unei traiectorii detaliate pentru politica bugetară. Din aceste motive, Comisia a considerat că nu ar trebui luată o decizie în primăvara anului 2022 cu privire la instituirea procedurii aplicabile deficitelor excesive în cazul statelor membre. Ponderea datoriei publice în PIB a crescut de la aproximativ 38 % în 2020 la 41,9 % în 2021 și se preconizează că va crește la 42,8 % în 2022 și la 44,0 % în 2023. Riscurile legate de sustenabilitatea datoriei pentru Cehia par a fi medii pe termen mediu, în special deoarece se preconizează că datoria publică va crește la aproximativ 61 % din PIB în 2032. Proiecția prezintă o sensibilitate semnificativă la evoluțiile macrofinanciare negative. Cadrul bugetar național al Cehiei este bine dezvoltat. După izbucnirea pandemiei de COVID-19, Parlamentul a accelerat modificările legislative care permit un deficit mai mare în perioada 2021-2027 și o traiectorie de ajustare mai lungă (corecție de 0,5 puncte procentuale pe an, în termeni structurali).

(*) Previiziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previiziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Cehia nu îndeplinește criteriul cursului de schimb. Coroana cehă nu participă la MCS II. Cehia aplică un regim de flotare a cursului de schimb *de jure*, care permite băncii centrale să intervină pe piața valutară. În urma măsurilor de limitare a mișcării persoanelor luate în primele etape ale pandemiei de COVID-19, coroana cehă s-a depreciat semnificativ cu aproximativ 6 % în aprilie 2020 (de la an la an). Începând din luna iunie 2020, aceasta a fluctuat în jurul unor niveluri ușor mai ridicate până în decembrie 2020, când a intrat într-o fază de apreciere care s-a încheiat brusc la începutul anului 2022. Aprecierea a fost determinată în principal de o înăsprire puternică a politicii monetare de către ČNB. Cu toate acestea, în urma invadării Ucrainei de către Rusia, coroana cehă s-a confruntat cu presiuni puternice de depreciere, care au declanșat intervenții de stabilizare de scurtă durată ale ČNB pe piața valutară la începutul lunii martie 2022. În aprilie 2022, coroana cehă a fost cu aproximativ 12 % mai puternică față de euro decât cu doi ani înainte. Diferențialul

¹⁴ Pentru mai multe informații, a se vedea COM(2022) 85 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0085>.

ratei dobânzii pe termen scurt în raport cu zona euro a crescut de la aproximativ 90 de puncte de bază în luna mai 2021 la aproximativ 580 de puncte de bază până în aprilie 2022, ca urmare a ciclului puternic de înăsprire pe care ČNB l-a inițiat în august 2021.

Cehia îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung. Pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022, rata medie a dobânzii pe termen lung a fost de 2,5%, sub valoarea de referință de 2,6%. Rata dobânzii pe termen lung în Cehia a scăzut în primele câteva luni ale anului 2020, ajungând la un nivel inferior de aproximativ 0,9 % în vara anului 2020. Apoi a crescut lent, ajungând la aproximativ 1,9 % în primăvara anului 2021, înainte de a se redresa mai puternic pe fondul înăsprii drastice a politicii monetare a ČNB și al creșterii rapide a inflației. Rata dobânzii pe termen lung a ajuns la 4,0 % în aprilie 2022, spreadul față de obligațiunea germană de referință fiind aproape de 330 de puncte de bază.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă a Cehiei (contul curent și de capital combinate) a înregistrat un excedent excepțional de ridicat, de 3,6 % din PIB în 2020, din cauza efectului crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra balanței comerciale și a soldului veniturilor primare. Economia Cehiei este foarte bine integrată cu zona euro datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Factorii selectați privind mediul de afaceri arată că Cehia se situează în media statelor membre din zona euro. Provoacă sunt legate de cadrul instituțional, inclusiv de eficiența guvernului și de cadrul anticorupție, de exemplu în ceea ce privește evitarea conflictelor de interese. Sectorul financiar din Cehia este mai mic și mai puțin dezvoltat decât în zona euro. Finanțarea bazată pe piață este mai puțin dezvoltată, ceea ce se reflectă în piețele foarte mici ale capitalului propriu și ale datoriei sectorului privat. Sectorul financiar ceh este foarte bine integrat în sistemul financiar al zonei euro, în special datorită ponderii ridicate a participațiilor investitorilor străini în firmele de intermediere financiară.

Punerea în aplicare eficace a reformelor și a investițiilor prevăzute în planul de redresare și reziliență (PRR) al Cehiei va aborda principalele provocări macroeconomice. Printre acestea se numără schimbările tehnologice, cum ar fi cele generate de automatizare și de tranziția verde, investițiile în cercetare și dezvoltare, noile structuri de îngrijire a copiilor și acțiunile de perfecționare și recalificare. Sunt incluse investiții-cheie în eficiența energetică a clădirilor, competențele digitale și accesul la finanțare pentru întreprinderi. Principalele reforme își propun să abordeze calitatea administrației publice (inclusiv digitalizarea), creșterea capacității structurilor de îngrijire a copiilor, îmbunătățirea accesului la asistență medicală și a rezilienței acestui sector, îmbunătățirea programelor de educație, modernizarea serviciilor de pe piața forței de muncă, sprijinirea activităților de cercetare și introducerea inovării în întreprinderi. Mediul de afaceri este îmbunătățit prin mai multe măsuri de e-guvernare, reforme anticorupție, inclusiv consolidarea cadrului instituțional și administrativ în ceea ce privește evitarea conflictelor de interese și o reformă cuprinzătoare a procedurii de acordare a autorizațiilor de construcție, care reprezintă în prezent obstacole majore în calea investițiilor în Cehia.

4. CROAȚIA

Având în vedere evaluarea privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari

, Comisia consideră că Croația îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

Legislația din Croația este pe deplin compatibilă cu obligația de conformitate prevăzută la articolul 131 din TFUE.

Croația îndeplinește criteriul privind stabilitatea prețurilor. Rata medie a inflației în Croația pe perioada de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022 a fost de 4,7 %, sub valoarea de referință de 4,9 %. Se estimează că în lunile următoare va rămâne sub valoarea de referință.

În anul 2021, rata anuală a inflației IAPC a fost în medie de 2,7 %, crescând semnificativ comparativ cu 2020, când a fost în medie de 0 %. Inflația a fost ușor negativă în Croația în perioada aprilie 2020-ianuarie 2021, în principal din cauza inflației foarte scăzute și negative a prețurilor la energie și ale bunurilor industriale neenergetice. Apoi s-a accelerat brusc pe parcursul anului 2021 și în primele luni ale anului 2022, ajungând la 9,6 % în aprilie. Creșterea înregistrată în 2021 și la începutul anului 2022 a fost generală, reflectând creșterea prețurilor la energie, precum și accelerarea inflației de bază. Ratele anuale ale inflației IAPC în Croația în anii 2020 și 2021 au fost, în medie, foarte apropiate de cele din zona euro.

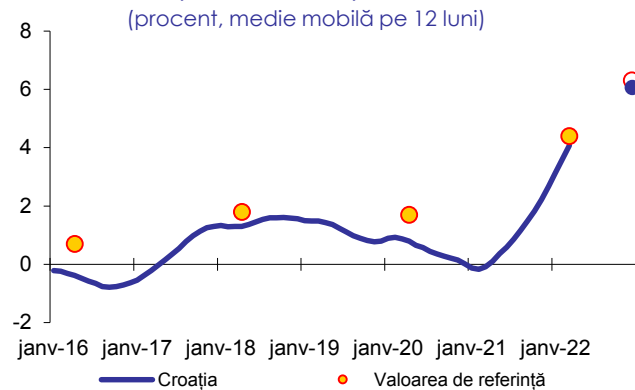
Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează că inflația anuală IAPC se va accelera la 6,1 % în 2022, înainte de a scădea la 2,8 % în 2023, fiind susținută în principal de o scădere preconizată a prețurilor produselor de bază la nivel internațional. Prin urmare, se preconizează că inflația totală se va menține foarte aproape de inflația totală din zona euro în 2022 și 2023. Se preconizează că rata inflației de bază va fi mai mare decât în zona euro în 2022 (și anume, 4,3 % față de 3,5 %), reflectând redresarea mai puternică în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 în Croația, dar se preconizează că aceasta va fi temporară, întrucât se preconizează că decalajul va scădea în 2023 (și anume, 3,3 % față de 3,1 %). Se estimează că costul unitar al muncii va rămâne la un nivel scăzut atât în 2022, cât și în 2023.

Cerința privind sustenabilitatea presupune ca respectarea valorii de referință să fie mai degrabă rezultatul factorilor fundamentali subiacenți decât al factorilor temporari. Analiza factorilor fundamentali subiacenți și faptul că valoarea de referință va fi atinsă în continuare în lunile următoare susțin o evaluare pozitivă a îndeplinirii criteriului de stabilitate a prețurilor. Deși se preconizează că investițiile și reformele legate de PRR vor avea un efect atenuat, dacă nu dezinflaționist pe termen lung, investițiile ar trebui să sprijine, de asemenea, cererea agregată pe termen scurt (a se vedea punctul următor). Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, se estimează că inflația se va reduce semnificativ în perioada analizată în previziuni, ceea ce sugerează că orice posibil efect inflaționist pe termen scurt al investițiilor legate de PRR ar trebui să rămână limitat.

Perspectivile de evoluție a inflației pe termen mai lung se vor baza în special pe o creștere a salariilor aliniată cu productivitatea. Ciclurile inflației din Croația sunt deja foarte sincronizate cu ciclul inflației din zona euro și se preconizează că evoluțiile salariale vor susține în continuare această sincronizare. Cu toate acestea, deși reformele pieței forței de muncă din 2013 și 2014 au sporit substanțial nivelul de flexibilitate de pe piața forței de muncă, în continuare, stabilirea salariilor nu este perfect aliniată cu evoluția productivității. Acest lucru are parțial legătură cu rolul sectorului public de lider salarial. Nu se preconizează ca riscurile asociate în ceea ce privește evoluția salariilor să crească odată cu aderarea la euro. În plus, reformele

legate de PRR (de exemplu, reducerea sarcinii administrative și a taxelor parafiscale, dereglementarea serviciilor etc.) ar trebui să consolideze concurența pe piață și să reducă costurile pentru întreprinderi, conducând astfel la o presiune descendentă asupra prețurilor produselor finale pe termen lung. În special, două reforme ar putea contribui la o mai bună aliniere a salariilor la productivitate pe termen mediu. Prima reformă se referă la noul model de salarizare și de muncă în administrația publică, care ar trebui să introducă un sistem de salarizare mai echitabil, mai transparent și mai sustenabil în administrația de stat și în serviciile publice. Cea de a doua constă în modificarea Legii muncii, care abordează problema angajării temporare nejustificate și stimulează lucrătorii să rămână activi, printre altele. În plus, deși există un potențial de convergență suplimentară a nivelului prețurilor pe termen lung, ar trebui remarcat faptul că, la aproximativ 67 % din media zonei euro în 2020, nivelul prețurilor din Croația a atins deja un nivel mai ridicat de convergență a prețurilor cu zona euro decât alte state membre la momentul aderării acestora la zona euro.

Graficul 4a: **Croația - criteriul inflației din 2016**
(procent, medie mobilă pe 12 luni)

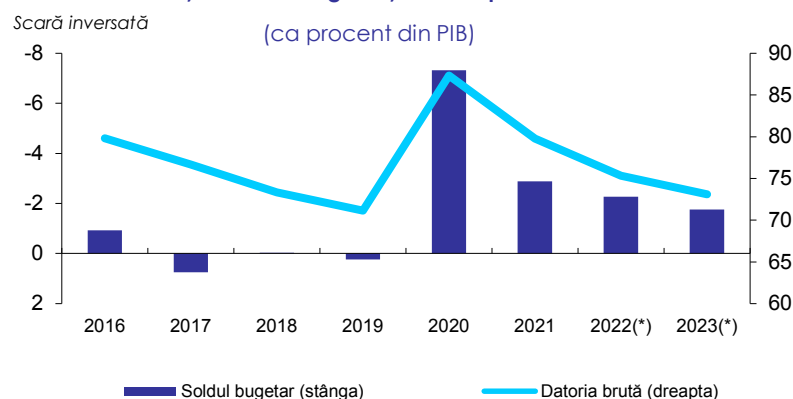

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

Surse: Eurostat, Previiziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

Croația îndeplinește criteriul privind finanțele publice. Croația nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv. După trei ani de bugete în mare parte echilibrate și excedente, soldul bugetului general s-a transformat într-un deficit de 7,3 % din PIB în 2020 din cauza crizei provocate de pandemia de COVID-19. Deficitul public a scăzut la 2,9 % din PIB în 2021, în mare parte datorită redresării economice puternice și eliminării treptate a măsurilor de sprijin legate de pandemia de COVID-19. Previiziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 estimează că soldul bugetului general se va îmbunătăți în continuare, ajungând la -2,3 % din PIB în 2022, în pofida măsurilor luate de guvern pentru a reduce impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie și al costurilor asistenței pentru persoanele care fug din Ucraina. În 2023, soldul bugetar ar trebui să atingă -1,8 % din PIB în condițiile menținerii politicilor actuale. Ponderea datoriei publice în PIB a scăzut de la aproximativ 87 % în 2020 la 79,8 % în 2021 și se preconizează că va scădea la 75,3 % în 2022 și la 73,1 % în 2023. Riscurile legate de sustenabilitatea datoriei pentru Croația par a fi medii pe termen mediu, preconizându-se că datoria publică va rămâne sub nivelul din 2021 până în 2032. Cu toate acestea, proiecțiile prezintă o sensibilitate semnificativă la evoluțiile macrofinanciare negative. Cadrul bugetar croat a fost consolidat recent în mod semnificativ, în mare parte datorită transpunerii unora dintre cerințele restante ale Directivei Consiliului privind cadrele bugetare (2011/85/UE).

Graficul 4b: Croația - Soldul bugetar și datoria publică

(*) Previțiunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previțiunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Cursul de schimb al kunei față de euro a fost, în linii mari, stabil de la raportul de convergență anterior. Perioada de doi ani relevantă pentru evaluarea stabilității cursului de schimb se întinde de la 19 mai 2020 până la 18 mai 2022. Kuna a aderat la MCS II la 10 iulie 2020 și are o rată centrală de 7,53450 la euro, cu o bandă standard de fluctuație de $\pm 15\%$. După ce s-a depreciat față de euro cu până la 2% în primele două luni ale pandemiei, în martie și aprilie 2020, cursul de schimb kuna-euro în cele două luni anterioare aderării Croației la MCS II a fost stabil, înregistrându-se doar abateri minore de la cursul central ulterior aderării la MCS II. De la aderarea la MCS II, kuna a fluctuat într-o bandă îngustă mai mică de $\pm 1\%$ față de cursul său central față de euro, banca centrală a Croației aplicând un regim de flotare a cursului de schimb gestionat *de jure* înainte de intrarea în MCS II. În ultimii doi ani, cursul de schimb kuna-euro a continuat să prezinte un tipar sezonier de apreciere modestă temporară în timpul verii datorită aflurilor de valută legate de sectorul turismului. La 18 mai 2022, kuna s-a situat la 7,535 HRK/EUR, o valoare foarte apropiată de rata centrală a MCS II față de euro și, în linii mari, a fost stabilă în comparație cu nivelul înregistrat cu doi ani înainte. Alți indicatori, precum evoluțiile rezervelor valutare și ratele dobânzii pe termen scurt, sugerează că percepția investitorilor privind riscurile asociate Croației a rămas favorabilă. Rezervele internaționale deținute de banca națională croată se ridicau la 25 de miliarde EUR la sfârșitul anului 2021, crescând de la aproape 19 miliarde EUR la sfârșitul anului 2020. Spreadul ratei de referință croate pe termen scurt, și anume rata NRR la 3 luni, față de EURIBOR a fost, în linii mari, stabil și a fost în medie de aproximativ 60 de puncte de bază în perioada 2020-2021. Odată cu aderarea la MCS II, Croația s-a angajat să pună în aplicare un set de măsuri de politică, așa-numitele angajamente ulterioare aderării, pentru a se asigura că participarea sa la mecanism este sustenabilă și că țara atinge un grad ridicat de convergență economică înainte de adoptarea monedei euro. Măsurile se referă la patru domenii de politică: combaterea spălării banilor, mediul de afaceri, întreprinderile de stat și cadrul de insolvență.

Kuna a rămas foarte apropiată de rata centrală a MCS II pentru cei doi ani care fac obiectul prezentei evaluări. Nu a avut loc nicio devalorizare a parității centrale a kunei în cadrul MCS II. Până la adoptarea unei posibile decizii a Consiliului în iulie 2022, kuna va fi participat la MCS II timp de 24 de luni. Croația îndeplinește criteriul cursului de schimb.

Croația îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung.

Rata medie a dobânzii pe termen lung în Croația a fost de 0,8 % în aprilie 2022, cu mult sub valoarea de referință de 2,6 %. După ce a crescut în primele două luni ale pandemiei cu peste 60 de puncte de bază, ajungând la 1,2 % în aprilie 2020, rata dobânzii pe termen lung a scăzut apoi foarte treptat, până la 0,3 % până la sfârșitul anului 2021. Rata dobânzii pe termen lung a crescut ușor în decembrie 2021 și a crescut în primele câteva luni ale anului 2022, pe fondul creșterii riscurilor geopolitice la nivel mondial și al deteriorării perspectivelor inflației în contextul unui nivel deja ridicat al inflației în majoritatea economiilor avansate. Spreadul față de obligațiunea germană de referință pe termen lung a fost ușor peste 100 de puncte de bază în anul 2020, dar s-a diminuat treptat în anul 2021, ajungând la aproximativ 50 de puncte de bază până la sfârșitul anului 2021. Acesta a crescut din nou la peste 100 de puncte de bază la începutul anului 2021, crescând la 168 de puncte de bază în aprilie 2022, după ce a atins un nivel maxim de 180 de puncte de bază în luna anterioară.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă a Croației (contul curent și de capital combinate) a scăzut la 2,1 % din PIB în 2020, de la 4,6 % din PIB în 2019, din cauza consecințelor economice ale pandemiei de COVID-19. Beneficiind de un excedent de cont curent ridicat ca urmare a unei redresări puternice a serviciilor de export de turism, aceasta a crescut substanțial la 5,5 % din PIB în 2021. Economia Croației este bine integrată cu zona euro, datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Factorii selectați privind mediul de afaceri arată că Croația înregistrează rezultate mai slabe decât multe dintre statele membre din zona euro. Provocările vizează, printre altele, cadrul instituțional, inclusiv calitatea cadrului de reglementare și corupția. Cu toate acestea, s-au depus noi eforturi ca parte a angajamentelor ulterioare aderării la MCS II de a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru a reduce sarcina administrativă și restricțiile de reglementare (a se vedea, de asemenea, punctul de mai jos privind măsurile legate de PRR). Sectorul bancar din Croația este foarte bine integrat în sistemul financiar al zonei euro, în special datorită ponderii ridicate a controlului străin efectuat de intermediarii financiari. În iulie 2020, BCE a adoptat o decizie de stabilire a unei cooperări strânse cu Banca Națională a Croației în domeniul supravegherii bancare. În prezent, BCE este responsabilă de supravegherea instituțiilor bancare majore din Croația, iar Croația a aderat efectiv la uniunea bancară. Sectorul financiar croat este mai mic decât cel al zonei euro în ceea ce privește PIB-ul. Acesta este dominat de sectorul bancar, care este puternic integrat în sectorul bancar din zona euro, în special prin participațiile investitorilor străini. În același timp, sectorul asigurărilor și al fondurilor de pensii este, de asemenea, relativ mare în Croația. Cu toate acestea, finanțarea bazată pe piață este mai puțin dezvoltată, ceea ce se reflectă în piețele foarte mici ale capitalului propriu și ale datoriei sectorului privat. În contextul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, Comisia a concluzionat, în Raportul său privind mecanismul de alertă pentru 2022, că Croația justifică un bilanț aprofundat (*In-Depth Review – IDR*). În tabloul de bord actualizat, care include cifre până în 2020, indicatorul poziției investiționale internaționale nete (PIIN), cel al creșterii costului unitar al muncii (CUM), cel al creșterii prețurilor locuințelor și cel al datoriei publice guvernamentale depășeau pragurile orientative. Cu toate acestea, constatările bilanțului aprofundat (IDR) al Comisiei din 2022 indică faptul că, în 2021, s-a reluat corectarea dezechilibrelor macroeconomice, în urma unei deteriorări relativ limitate

în 2020. Pe baza acestui bilanț aprofundat, Comisia a considerat că Croația nu se mai confruntă cu dezechilibre macroeconomice.

Punerea în aplicare eficace a reformelor și a investițiilor prevăzute în planul de redresare și reziliență al Croației va aborda principalele provocări macroeconomice și instituționale. Printre acestea se numără ratele scăzute de ocupare a forței de muncă și de activitate, lacunele în materie de competențe, un mediu de afaceri împovărat și complex și calitatea scăzută a educației. Sunt incluse investiții-cheie în eficiența energetică și reconstrucția clădirilor după cutremur, transportul durabil, tranziția digitală a administrației publice și infrastructura 5G. Sunt planificate reforme în domenii precum educația și îngrijirea timpurie, sistemul de sănătate, combaterea spălării banilor și combaterea corupției, sistemul judiciar, cadrul fiscal și mediul de afaceri, în special prin reducerea barierelor administrative.

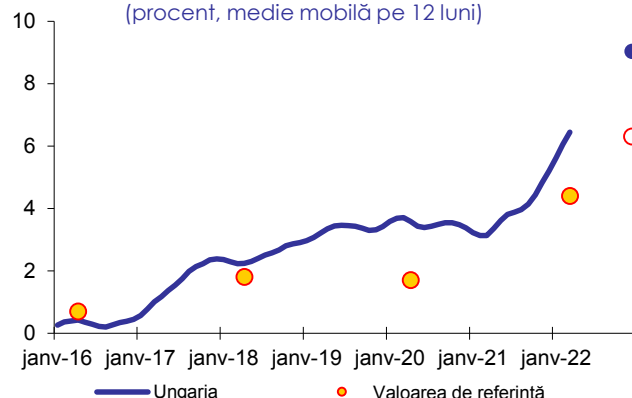
5. UNGARIA

Având în vedere evaluarea privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari, Comisia consideră că Ungaria nu îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

Legislația din Ungaria – în special Legea privind Banca Națională a Ungariei (*Magyar Nemzeti Bank* – MNB) – **nu este pe deplin compatibilă** cu obligația de conformitate prevăzută la articolul 131 din TFUE. Incompatibilitățile notabile vizează independența MNB, interzicerea finanțărilor monetare și integrarea băncii centrale în SEBC în momentul adoptării monedei euro, în ceea ce privește misiunile SEBC prevăzute la articolul 127 alineatul (2) din TFUE și la articolul 3 din statutul SEBC/BCE. În plus, Legea privind MNB cuprinde, de asemenea, imperfecțiuni suplimentare legate de integrarea MNB în SEBC.

Ungaria nu îndeplinește criteriul de stabilitate a prețurilor. În Ungaria, rata medie a inflației pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022 a fost de 6,8 %, mult peste valoarea de referință de 4,9 %. Se estimează că în lunile următoare aceasta se va menține cu mult peste valoarea de referință.

Graficul 5a: Ungaria - criteriul inflației din 2016
(procent, medie mobilă pe 12 luni)

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

Surse: Eurostat, Previiziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

Inflația anuală IAPC în Ungaria s-a situat pe o traiectorie ascendentă în 2020 și 2021, în medie la 3,4 % și, respectiv, 5,2 %. Inflația anuală IAPC a crescut de la 2,5 % în

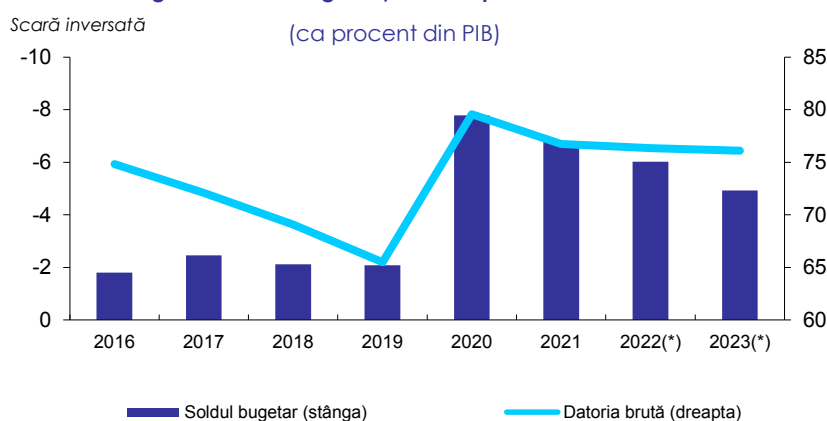
aprilie 2020 la 5,2 % în aprilie 2021. Apoi s-a accelerat și mai mult în primele câteva luni ale anului 2022, ajungând la 8,6 % în martie 2022. Accelerarea inflației în 2021 a fost determinată în principal de evoluția prețurilor produselor energetice și ale produselor de bază. Cu toate acestea, după o ușoară scădere în perioada august 2020-martie 2021, inflația de bază (măsurată ca inflație IAPC excluzând sectorul energiei și al alimentelor neprocesate) a crescut brusc. Inflația se afla la 9,6 % în aprilie 2022. Ratele anuale ale inflației IAPC în Ungaria în anii 2020 și 2021 au fost, în medie, mai ridicate decât cele din zona euro.

Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, inflația va crește la 9,0 % în 2022 și va scădea la 4,1 % în 2023. Se preconizează că inflația va fi determinată în principal de prețurile energiei și ale produselor de bază, dar și de creșterile salariale relativ semnificative. Nivelul relativ scăzut al prețurilor din Ungaria (aproximativ 63 % din media zonei euro în 2020) indică un potențial de convergență suplimentară a nivelului prețurilor pe termen lung.

Ungaria îndeplinește criteriul privind finanțele publice. Ungaria nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv. Deficitul public a atins 7,8 % din PIB în 2020, scăzând apoi la 6,8 % din PIB în 2021. Previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 estimează că, pe fondul unei creșteri a producției peste așteptări, deficitul public va scădea la 6,0 % din PIB în 2022, în pofida măsurilor luate de guvern pentru a reduce impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie și al costurilor asistenței pentru persoanele care fug din Ucraina. Se preconizează că acesta va scădea în continuare la 4,9 % din PIB în 2023, în ipoteza menținerii politicilor actuale. La 23 mai 2022, Comisia a adoptat un raport elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din TFUE pentru 18 state membre, inclusiv Ungaria. În ansamblu, luând în considerare toți factorii relevanți, după caz, analiza din cadrul raportului a sugerat că Ungaria nu a îndeplinit criteriul deficitului și criteriul datoriei. În conformitate cu comunicarea sa din 2 martie 2022¹⁵, Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive. Comisia a considerat, în cadrul evaluării sale privind toți factorii relevanți, că respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei ar implica un efort bugetar concentrat la începutul perioadei prea solicitant, care riscă să pună în pericol creșterea. Prin urmare, în opinia Comisiei, respectarea criteriului de referință privind reducerea datoriei nu este justificată în condițiile economice excepționale actuale. Comisia a remarcat că pandemia de COVID-19 are în continuare un impact macroeconomic și bugetar extraordinar care, împreună cu invadarea Ucrainei de către Rusia, creează o incertitudine excepțională, inclusiv în ceea ce privește elaborarea unei traiectorii detaliate pentru politica bugetară. Din aceste motive, Comisia a considerat că nu ar trebui luată o decizie în primăvara anului 2022 cu privire la instituirea procedurii aplicabile deficitelor excesive în cazul statelor membre. Ponderea datoriei publice în PIB a scăzut de la aproximativ 80 % în 2020 la 76,8 % în 2021 și se preconizează că va crește la 76,4 % în 2022 și că va scădea la 76,1 % în 2023. Riscurile legate de sustenabilitatea datoriei pentru Ungaria par a fi medii pe termen mediu. Proiecția face obiectul unei incertitudini deosebit de mari și este sensibilă la evoluțiile macrofinanciare negative. Cadrul bugetar maghiar a fost îmbunătățit prin reforme care au început în 2011, dar se mai pot aduce îmbunătățiri. Rolul Consiliului bugetar în elaborarea politicii bugetare ar putea fi consolidat, iar volatilitatea cadrului pe termen mediu ar putea fi în continuare redusă.

¹⁵ Pentru mai multe informații, a se vedea COM(2022) 85 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0085>.

Graficul 5b: Ungaria - Soldul bugetar și datoria publică

(*) Previiziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previiziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Ungaria nu îndeplinește criteriul cursului de schimb. Forintul maghiar nu participă la MCS II. Ungaria aplică un regim de flotare a cursului de schimb *de jure*, care permite băncii centrale să intervină pe piața valutară. În ansamblu, forintul s-a depreciat în raport cu euro în perioada care face obiectul raportului, ca urmare a mișcărilor oscilante de depreciere și reapreciere. În special, a existat o depreciere puternică imediat după invadarea Ucrainei de către Rusia, redusă parțial datorită politicii monetare restrictive. În aprilie 2022, forintul a fost cu aproximativ 5 % mai slab față de euro decât fusese cu doi ani înainte. Diferențialul ratei dobânzii pe termen scurt în raport cu zona euro a crescut substanțial de la începutul crizei provocate de pandemia de COVID-19, când s-a accentuat ritmul anterior de creștere a ratelor dobânzilor din Ungaria. Spreadul a crescut mai întâi în iarna anului 2020 și la începutul primăverii anului 2020, când ratele monetare au fost majorate pentru a sprijini cursul de schimb de la apogeul crizei. După o stabilizare de aproximativ 130 de puncte de bază în perioada ianuarie-iunie 2021, spreadul a început să crească puternic din cauza înăsprirea politicii monetare. Spreadul a atins 705 puncte de bază în aprilie 2022.

Ungaria nu îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung. Rata medie a dobânzii pe termen lung s-a menținut la 4,1 % în aprilie 2022, peste valoarea de referință de 2,6 %. Rata dobânzii pe termen lung în Ungaria, care s-a situat la aproximativ 2,5 % în aprilie 2020, a scăzut până la sfârșitul anului 2020, reflectând relaxarea monetară realizată de principalele bănci centrale. Rata dobânzii pe termen lung în Ungaria a început să crească din nou în anul 2021, în special începând cu luna septembrie 2021, reflectând înăsprirea politicii monetare, depășind nivelul de 4 % în luna noiembrie 2021. Creșterea ratelor pe termen lung a continuat și s-a accelerat și mai mult în martie 2022, pe fondul invadării Ucrainei de către Rusia. În pofida unei creșteri a ratelor dobânzii la obligațiunea germană de referință în aceeași perioadă, spreadul pe termen lung față de obligațiunea germană de referință a crescut în ultimii doi ani și a atins 584 de puncte de bază în aprilie 2022.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă (contul curent și de capital combinate) s-a deteriorat în 2020 și 2021, în principal din cauza creșterii puternice a importurilor care nu au fost compensate de exporturi, care au fost afectate de perturbările provocate de pandemia

de COVID-19. Balanța externă s-a deteriorat de la 1,0 % din PIB în 2020 la -0,4 % în 2021. Economia Ungariei este foarte bine integrată cu zona euro, datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Factorii selectați privind mediul de afaceri arată că Ungaria înregistrează rezultate mai slabe decât multe dintre statele membre din zona euro. Ungaria se confruntă, printre altele, cu provocări în domenii precum controlul corupției, independența sistemului judiciar și calitatea procesului decizional. Sistemul financiar al Ungariei se caracterizează printr-o prezență masivă a holdingurilor străine care nu realizează nicio intermediere financiară în economia națională. Cu excepția acestora, sistemul financiar al Ungariei este mai puțin dezvoltat decât cele din zona euro. Sectorul bancar din Ungaria are o pondere mare și relativ stabilă în sectorul financiar și este bine integrat în sistemul financiar al zonei euro datorită unei ponderi relativ ridicate a participațiilor investitorilor străini. Piețele de capital și piețele datoriilor sunt mici și relativ mai puțin dezvoltate.

Ungaria și-a prezentat planul de redresare și reziliență la 11 mai 2021. În prezent, planul este în curs de evaluare de către Comisie pentru a se asigura că sunt îndeplinite toate criteriile de evaluare. Planul propune investiții și reforme pentru consolidarea asistenței medicale primare și a spitalelor, pentru creșterea capacității căilor ferate suburbane și pentru creșterea producției de energie din surse regenerabile la nivel rezidențial.

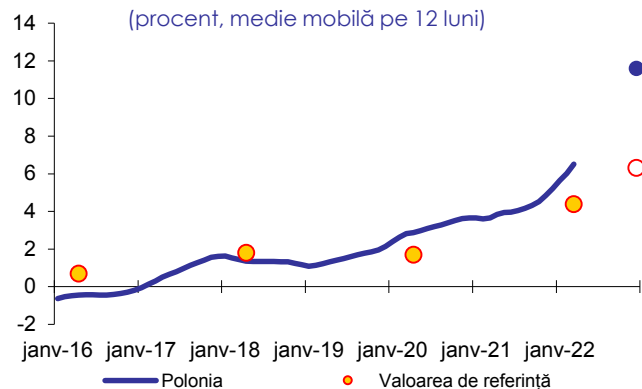
6. POLONIA

Având în vedere evaluarea sa privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari, Comisia consideră că Polonia nu îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

Legislația din Polonia – în special Legea privind *Narodowy Bank Polski* (NBP) și Constituția Republicii Polone – **nu este pe deplin compatibilă** cu obligația de conformitate prevăzută la articolul 131 din TFUE. Incompatibilitățile se referă la independența băncii centrale, interzicerea finanțărilor monetare și integrarea băncii centrale în SEBC în momentul adoptării monedei euro. În plus, Legea privind NBP cuprinde, de asemenea, imperfecțiuni în ceea ce privește independența băncii centrale și integrarea NBP în SEBC în momentul adoptării monedei euro.

Polonia nu îndeplinește criteriul de stabilitate a prețurilor. În Polonia, rata medie a inflației pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022 a fost de 7,0 %, mult peste valoarea de referință de 4,9 %. Se estimează că în lunile următoare aceasta se va menține cu mult peste valoarea de referință.

Graficul 6a: Polonia - criteriul inflației din 2016
(procent, medie mobilă pe 12 luni)

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

Surse: Eurostat, Previiziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

În Polonia, inflația anuală IAPC a avut o tendință ascendentă generală în cea mai mare parte a anilor 2020 și 2021, situându-se în medie la 3,7 % în 2020 și la 5,2 % în 2021, în principal ca urmare a inflației prețurilor serviciilor și energiei. IAPC anual a scăzut la 2,9 % în aprilie 2020, ca urmare a efectului dezinflaționist al primului val al pandemiei în Polonia. Acesta a revenit la 3,8 % în iunie 2020 și a rămas, în linii mari, constant până în februarie 2021. Ulterior, inflația anuală a crescut brusc pe parcursul anului 2021 și la începutul anului 2022, ca urmare a creșterii prețurilor la energie și alimente, precum și ca urmare a accelerării inflației de bază (determinată de bunurile și serviciile industriale neenergetice). Aceasta a ajuns la 7,0 % în aprilie 2022. Ratele anuale ale inflației IAPC în Polonia în anii 2020 și 2021 au fost, în medie, mai ridicate decât cele din zona euro.

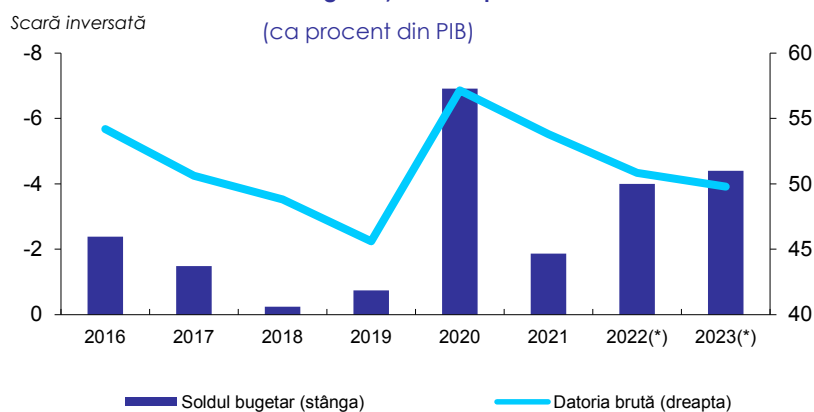
Potrivit previziunilor economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, inflația va crește la 11,6 % în 2022 și la 7,3 % în 2023. Se preconizează că prețurile la energie vor crește puternic pe fondul unei creșteri a prețurilor reglementate la energie la începutul anului 2022, deși creșterea va fi contrabalansată într-o oarecare măsură de un pachet de politici instituit de guvern pentru a reduce ratele de impozitare plătite pentru energie și produse alimentare. Nivelul relativ scăzut al prețurilor din Polonia (aproximativ 56 % din media zonei euro în 2020) indică un potențial semnificativ de convergență a nivelului prețurilor pe termen lung.

Polonia îndeplinește criteriul privind finanțele publice. Polonia nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv. Deficitul public a crescut brusc la 6,9 % din PIB în 2020 și a scăzut la 1,9 % în 2021. Previiziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 estimează că ponderea deficitului în PIB se va deteriora la 4,0 % în 2022, reflectând măsurile luate de guvern pentru a reduce impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie și al costurilor asistenței pentru persoanele care fug din Ucraina. Se preconizează că va ajunge la 4,4 % în 2023, în ipoteza menținerii politicilor actuale. La 23 mai 2022, Comisia a adoptat un raport elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din TFUE pentru 18 state membre, inclusiv Polonia. În ansamblu, luând în considerare toți factorii relevanți, după caz, analiza din cadrul raportului a sugerat că Polonia nu a îndeplinit criteriul deficitului. În conformitate cu comunicarea sa din 2 martie 2022¹⁶,

¹⁶ Pentru mai multe informații, a se vedea COM(2022) 85 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0085>.

Comisia nu a propus deschiderea unor noi proceduri aplicabile deficitelor excesive. Comisia a remarcat că pandemia de COVID-19 are în continuare un impact macroeconomic și bugetar extraordinar care, împreună cu invadarea Ucrainei de către Rusia, creează o incertitudine excepțională, inclusiv în ceea ce privește elaborarea unei traiectorii detaliate pentru politica bugetară. Din aceste motive, Comisia a considerat că nu ar trebui luată o decizie în primăvara anului 2022 cu privire la instituirea procedurii aplicabile deficitelor excesive în cazul statelor membre. Ponderea datoriei publice în PIB a scăzut de la aproximativ 57,1 % în 2020 la 53,8 % în 2021 și se preconizează că va scădea în continuare la 50,8 % în 2022 și la 49,8 % în 2023. Analiza sustenabilității datoriei Poloniei indică un risc scăzut pe termen mediu, în special deoarece se preconizează că datoria publică va rămâne sub 60 % din PIB până în 2032. Cadrul bugetar din Polonia este în general solid, iar normele bugetare numerice se află în centrul cadrului. Recent, cadrul a fost ușor relaxat pentru a ține seama de presiunile generate de pandemia de COVID-19.

Graficul 6b: Polonia - Soldul bugetar și datoria publică

(*) Previțiunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previțiunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Polonia nu îndeplinește criteriul cursului de schimb. Zlotul polonez nu participă la MCS II. Polonia aplică un regim de flotare a cursului de schimb *de jure*, care permite băncii centrale să intervină pe piața valutară. Zlotul s-a depreciat puternic după declanșarea crizei provocate de pandemia de COVID-19 la începutul anului 2020. Ulterior, a trecut printr-o perioadă de fluctuații, dar nu a prezentat nicio tendință clară până în februarie 2022. NBP a intervenit activ pe piața valutară pentru a stabili zlotul în această perioadă. Invadarea Ucrainei de către Rusia a slăbit zlotul. În aprilie 2022, zlotul a fost cu aproximativ 2 % mai slab față de euro decât fusese cu doi ani înainte. Diferențialul ratei dobânzii pe termen scurt în raport cu zona euro a fluctuat puternic în anii 2020 și 2021, reflectând diferențele dintre pozițiile de politică monetară din Polonia și din zona euro. Aceasta s-a redus la niveluri minime istorice după declanșarea crizei provocate de pandemia de COVID-19, ca urmare a relaxării politicii monetare a NBP. Începând cu luna octombrie 2021, diferențialul ratei dobânzii pe termen scurt s-a accentuat rapid, pe măsură ce NBP și-a înăspriț politica, iar rata de referință a atins 5,25 % în luna mai 2022. Rezervele internaționale deținute de NBP au crescut, iar până la sfârșitul anului 2021 s-au ridicat la 147 de miliarde EUR (aproximativ 26 % din PIB).

Polonia nu îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung. Pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022, rata medie a

dobânzii pe termen lung a fost de 3,0%, peste valoarea de referință de 2,6%. Relaxarea politicii monetare după declanșarea pandemiei în 2020 a contribuit la o scădere semnificativă a ratelor dobânzilor pe termen lung, care au rămas la 1,3 % până la sfârșitul anului 2020. În ianuarie 2021, rata dobânzii pe termen lung a atins cel mai scăzut nivel înregistrat (1,2 %), înainte de a începe să crească moderat până în vară. Înăsprirea politicii monetare, care a început în octombrie 2021, a contribuit ulterior la o creștere considerabilă a ratei dobânzii pe termen lung, ajungând la 3,0 % în aprilie 2022. Spreadul ratei dobânzii pe termen lung față de obligațiunea germană de referință s-a redus puternic în primele luni ale crizei provocate de pandemia de COVID-19 și a fluctuat în jurul valorii de aproximativ 180 de puncte de bază până în aprilie 2021. La jumătatea anului 2021, acesta a început să crească ușor, iar până în luna octombrie a anului 2021, spreadul începuse să crească. Până la sfârșitul anului 2021, spreadul ratei dobânzii pe termen lung a atins aproximativ 373 de puncte de bază și a continuat să crească până la 521 de puncte de bază în aprilie 2022.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă a Poloniei (contul curent și de capital combinate) a rămas excedentară în 2020 și 2021, dar s-a diminuat la sfârșitul anului 2021 și la începutul anului 2022 din cauza creșterii prețurilor la importurile de mărfuri. Economia Poloniei este bine integrată cu zona euro, datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Factorii selectați privind mediul de afaceri arată că Polonia înregistrează rezultate mai slabe decât multe dintre statele membre din zona euro, în special în ceea ce privește indicatorii privind statul de drept și eficacitatea administrației publice. Sectorul financiar din Polonia este mai mic și mai puțin dezvoltat decât în zona euro. Acesta este dominat în mare măsură de bănci, care sunt bine integrate în sistemul financiar din zona euro. Finanțarea bazată pe piață este mai puțin dezvoltată, ceea ce se reflectă în piețele foarte mici ale capitalului propriu și ale datoriei sectorului privat.

Polonia și-a prezentat planul de redresare și reziliență (PRR) la 3 mai 2021. Planul propune investiții și reforme menite să decarbonizeze economia poloneză, să sporească sustenabilitatea sectorului transporturilor, să abordeze provocările legate de climatul de investiții, în special în ceea ce privește sistemul judiciar polonez, precum și procesele decizionale și legislative, să îmbunătățească conectivitatea informatică și să sporească reziliența sistemului de sănătate.

7. ROMÂNIA

Având în vedere evaluarea privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari, Comisia consideră că România nu îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

Legislația din România – în special Legea nr. 312 privind Statutul Băncii Naționale a României (legea BNR) – **nu este pe deplin compatibilă** cu obligațiile prevăzute la articolul 131 din TFUE. Incompatibilitățile se referă la independența băncii centrale, interzicerea finanțărilor monetare și integrarea băncii centrale în SEBC în momentul adoptării monedei euro. În plus, legea BNR conține imperfecțiuni legate de independența băncii centrale și de integrarea băncii centrale în SEBC la momentul adoptării monedei euro, în ceea ce privește obiectivele BNR și misiunile SEBC prevăzute la articolul 127 alineatul (2) din TFUE și la articolul 3 din statutul SEBC/BCE.

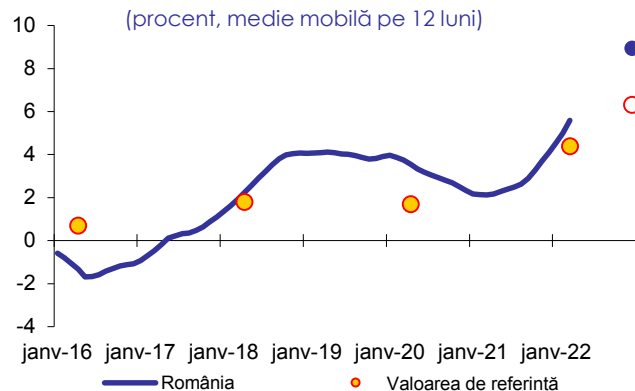
România nu îndeplinește criteriul de stabilitate a prețurilor. Rata medie a inflației în România în perioada de 12 luni care s-a încheiat în aprilie 2022 a fost de 6,4 %, peste valoarea de referință de 4,9 %. Se estimează că în lunile următoare aceasta va rămâne peste valoarea de referință.

Inflația anuală IAPC în România s-a accelerat pe parcursul anului 2021, de la o medie de 2,3 % în 2020 la 4,1 % în 2021. Rata anuală a inflației a scăzut de la 3,9 % în ianuarie 2020 la 1,8 % în mai 2020, reflectând cererea redusă de bunuri și servicii la începutul pandemiei de COVID-19, precum și scăderea bruscă a prețului internațional al țiteiului în primele patru luni ale anului 2020. După o creștere temporară la 2,5 % în luna august 2020, reflectând inflația puternică a prețurilor alimentelor, aceasta a scăzut din nou și a atins un nivel minim de 1,7 % în luna noiembrie 2020. Ulterior, inflația a crescut constant, ajungând la 3,5 % în iunie 2021 și la 6,7 % în decembrie 2021. Creșterea a fost determinată de creșterea prețurilor la energie pe parcursul anului 2021 și, în a doua jumătate a anului 2021, a fost susținută și de creșterea inflației de bază. Aceasta a continuat să se accelereze în primele patru luni ale anului 2022, ajungând la 11,7 % în aprilie 2022. Ratele anuale ale inflației IAPC în România în anii 2020 și 2021 au fost, în medie, mai ridicate decât cele din zona euro.

Previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 estimează că rata medie anuală a inflației va crește la 8,9 % în 2022, după care va scădea la 5,1 % în 2023. Creșterea semnificativă din 2022 se datorează în principal creșterii prețurilor la energie, la aceasta contribuind, de asemenea, creșterea prețurilor la alimente. Nivelul relativ scăzut al prețurilor din România (aproximativ 52 % din media zonei euro în 2020) indică un potențial semnificativ de convergență a nivelului prețurilor pe termen lung.

Graficul 7a: România - criteriul inflației din 2016

(procent, medie mobilă pe 12 luni)

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

Surse: Eurostat, Previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

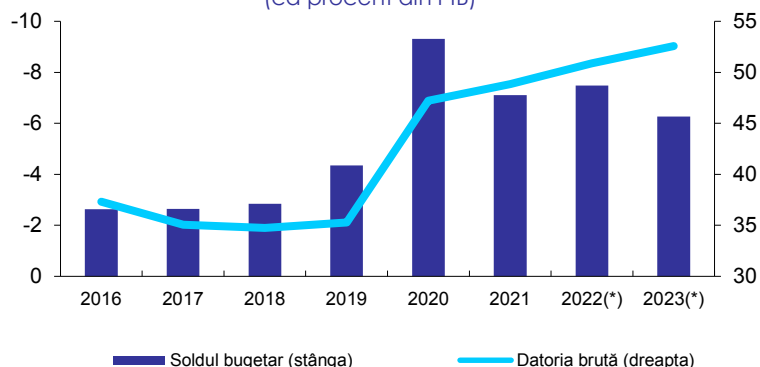
România nu îndeplinește criteriul privind finanțele publice. România a făcut obiectul unei proceduri aplicabile deficitelor excesive din aprilie 2020, pe baza evoluțiilor anterioare pandemiei. La 18 iunie 2021, ținând seama de aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere, Consiliul a adoptat o recomandare revizuită în temeiul articolului 126 alineatul (7) din tratat (TFUE), cu scopul de a pune capăt deficitului public excesiv din România până cel târziu în 2024. La 23 mai 2022, Comisia a concluzionat că, ținând seama de deficitul de 7,1 % din PIB în 2021 și de efortul bugetar din 2021, România a

respectat recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021, iar procedura aplicabilă deficitelor excesive ar trebui suspendată. Îmbunătățirea deficitului public în 2021, în scădere de la 9,3 % din PIB în 2020, s-a datorat în principal creșterii veniturilor ca urmare a redresării economice, în timp ce guvernul a pus în aplicare, de asemenea, unele măsuri de consolidare, inclusiv înghețarea salariilor din sectorul public. Previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 estimează că deficitul public va scădea și mai mult, la 7,5 % din PIB în 2022, în pofida măsurilor luate de guvern pentru a reduce impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie și al costurilor asistenței pentru persoanele care fug din Ucraina. Se preconizează că aceasta va scădea la 6,3 % din PIB în 2023, în ipoteza menținerii politicilor actuale. Cu toate acestea, atât pentru 2022, cât și pentru 2023, România riscă să nu respecte obiectivele bugetare stabilite în Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021. Ponderea datoriei publice în PIB a crescut de la 47,2 % în 2020 la 48,8 % în 2021 și se preconizează că va crește în continuare la 50,9 % în 2022 și la 52,6 % în 2023. Riscurile legate de sustenabilitatea datoriei pentru România par a fi medii pe termen mediu, în special deoarece se estimează că datoria publică va crește la aproximativ 73 % din PIB în 2032 și datorită sensibilității semnificative a proiecțiilor la evoluțiile macrofinanciare negative. În pofida cadrului legislativ adecvat, rezultatele în ceea ce privește punerea în aplicare a cadrului bugetar din România au fost, în general, slabe și nu s-au îmbunătățit de la ultimul raport. În special, legile bugetului anual au fost în mod repetat în contradicție cu normele bugetare naționale și nu s-au ghidat după strategiile bugetare pe termen mediu.

Graficul 7b: România - Soldul bugetar și datoria publică

Scară inversată

(ca procent din PIB)

(*) Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

România nu îndeplinește criteriul cursului de schimb. Leul românesc nu participă la MCS II. România aplică un regim de flotare a cursului de schimb *de jure*, care permite băncii centrale să intervină pe piața valutară. Leul s-a depreciat constant față de euro în 2020 și 2021. În aprilie 2022, leul a fost cu aproximativ 2 % mai slab față de euro decât fusese cu doi ani înainte. Spreadul ratei dobânzii pe termen scurt în raport cu zona euro a scăzut cu aproximativ 120 de puncte de bază în perioada martie 2020-februarie 2021 de la 330 de puncte de bază, reflectând reducerile ratelor de politică monetară importante operate de BNR în această perioadă. Ulterior, acesta a crescut de la un nivel minim de puțin peste 200 de puncte de bază în iunie 2021 la aproximativ 520 de puncte de bază în aprilie 2022, pe măsură ce politica monetară s-a înăsprit în perioada septembrie 2021-aprilie 2022.

România nu îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung. Pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022, rata medie a dobânzii pe termen lung a fost de 4,7%, peste valoarea de referință de 2,6%. La începutul crizei provocate de pandemia de COVID-19, rata dobânzii pe termen lung în România a crescut brusc de la 4,0 % în februarie 2020 la 4,8 % în aprilie 2020. Ulterior, aceasta a scăzut constant, atingând un nivel minim de 2,7 % în luna februarie 2021, declinul reflectând măsurile generalizate de relaxare a politicii monetare adoptate de băncile centrale. Ratele dobânzilor au început să crească din nou în luna martie 2021 și s-au situat pe o traiectorie ascendentă în tot restul anului, ajungând la 5,4 % în decembrie 2021, reflectând presiunile inflaționiste mai mari și, începând din luna octombrie 2021, înăsprirea politicii monetare în România. În primele patru luni ale anului 2022, rata dobânzii pe termen lung în România a continuat să crească la 6,6 % în aprilie 2022, în contextul persistenței presiunilor inflaționiste, al înăspririi în continuare a politicii monetare și al aversunii sporite față de risc ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia. Spreadul pe termen lung față de obligațiunea germană de referință a atins 586 de puncte de bază în luna respectivă, în creștere de la 310 puncte de bază în februarie 2021.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă a României (contul curent și de capital combinate) s-a deteriorat de la -3,1 % din PIB în 2020 la -4,8 % în 2021, în principal din cauza creșterii deficitului comercial în ceea ce privește bunurile. Economia României este bine integrată cu zona euro datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Factorii selectați privind mediul de afaceri arată că România înregistrează rezultate mai slabe decât multe dintre statele membre din zona euro. În special, întreprinderile se confruntă cu constrângeri în ceea ce privește desfășurarea de activități economice, cum ar fi corupția, piețele excesiv de reglementate pentru serviciile pentru întreprinderi, modificările legislative frecvente și evaluările de impact inadecvate. Sectorul financiar din România este mai mic și mai puțin dezvoltat decât în zona euro. Sectorul bancar din România este bine integrat în sistemul financiar al zonei euro, în special datorită ponderii ridicate a participațiilor investitorilor străini în sistemul său bancar. Cu toate acestea, finanțarea bazată pe piață este mai puțin dezvoltată, ceea ce se reflectă în piețele foarte mici ale capitalului propriu și ale datoriei sectorului privat. În contextul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, Comisia a concluzionat, în Raportul său privind mecanismul de alertă pentru 2022, că pentru România se impune un bilanț aprofundat (IDR). În urma acestei analize, s-a concluzionat că România se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Vulnerabilitățile se referă la conturile externe și au legătură cu deficite bugetare mari și cu probleme de competitivitate care reapar.

Punerea în aplicare eficace a reformelor și a investițiilor prevăzute în planul de redresare și reziliență (PRR) al României va aborda principalele provocări macroeconomice. Printre acestea se numără sustenabilitatea finanțelor publice, educația, creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră și lipsa conectivității digitale. Sunt incluse investiții-cheie în modernizarea căilor ferate, eficiența energetică a clădirilor, digitalizarea administrației publice și creșterea rezilienței sistemului de sănătate. Principalele reforme își propun să abordeze sustenabilitatea bugetară, îmbunătățirea accesului la finanțare, consolidarea administrației publice și modernizarea sistemului de prestații sociale. Planul își propune, de asemenea, să abordeze principalele aspecte legate de respectarea statului de drept în România prin

consolidarea independenței și creșterea eficienței sistemului judiciar, îmbunătățirea accesului la justiție și intensificarea luptei împotriva corupției.

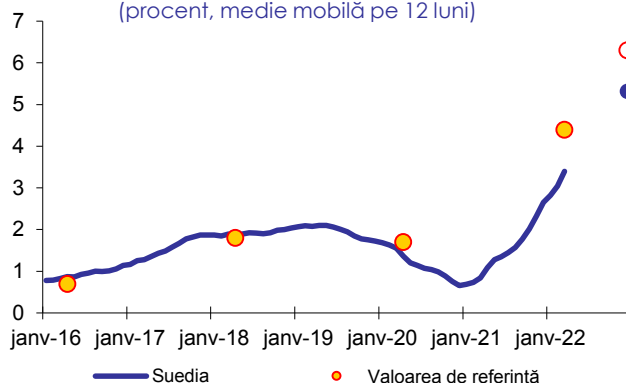
8. SUEZIA

Având în vedere evaluarea privind compatibilitatea juridică și îndeplinirea criteriilor de convergență și luând în considerare factorii relevanți suplimentari, Comisia consideră că Suedia nu îndeplinește condițiile pentru adoptarea monedei euro.

Legislația din Suedia – în special Legea privind *Sveriges Riksbank*, instrumentul Guvernului și Legea privind politica de schimb valutar – **nu este pe deplin compatibilă** cu obligația de conformitate prevăzută la articolul 131 din TFUE. Există imperfecțiuni și incompatibilități în ceea ce privește independența băncii centrale, interzicerea finanțărilor monetare și integrarea băncii centrale în SEBC în momentul adoptării monedei euro.

Suedia îndeplinește criteriul de stabilitate a prețurilor. Rata medie a inflației în Suedia pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022 a fost de 3,7 %, sub valoarea de referință de 4,9 %. Comisia estimează că în lunile următoare aceasta va rămâne sub valoarea de referință.

Graficul 8a: Suedia - criteriul inflației din 2016
(procent, medie mobilă pe 12 luni)

Notă: Punctele din partea dreaptă a graficului prezintă valoare de referință previzionată și rata medie a inflației pe 12 luni a țării în decembrie 2022. Valorile de referință pentru anii 2016, 2018 și 2020 se referă la valorile de referință calculate în rapoartele de convergență anterioare.

Surse: Eurostat, Previiziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2022.

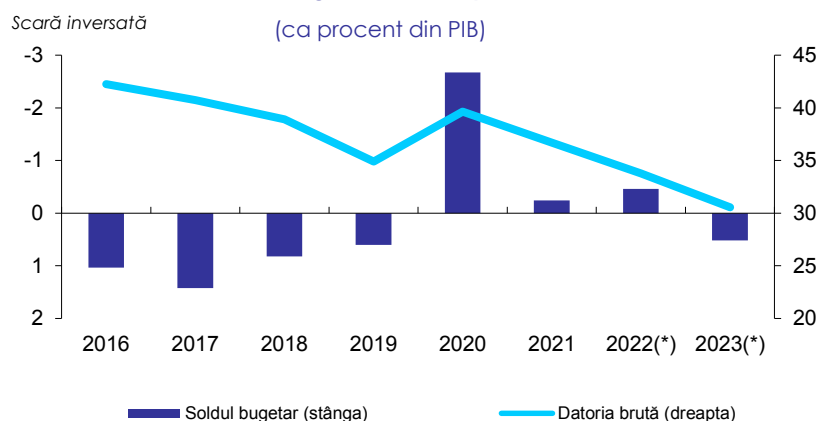
Rata anuală a inflației IAPC în Suedia s-a situat, în medie, la 2,7 % în 2021, în creștere de la 0,7 % în 2020. În cursul anului 2021, inflația anuală IAPC a avut o tendință ascendentă puternică și s-a accelerat puternic în primele luni ale anului 2022, ajungând la 6,6 % în aprilie 2022. Tendința a fost întreruptă pentru scurt timp la mijlocul anului 2021, când inflația a scăzut din cauza unei relaxări temporare a ratei de creștere a prețurilor serviciilor și bunurilor industriale, astfel cum au fost ajustate după primul val al pandemiei. Creșterea generală a inflației de la an la an a reflectat în principal creșterea semnificativă a prețurilor la energie – în primul rând prețurile energiei electrice – și ulterior în cursul anului, creșteri mai ample ale prețurilor la diferite categorii ale indicelui prețurilor de consum. În cursul anului 2021, inflația din Suedia a fost, în linii mari, în concordanță cu cea din zona euro. În aprilie 2022, inflația anuală IAPC se situa la 6,6%.

În previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022, Comisia estimează că inflația va crește la 5,3 % în 2022, ca urmare a creșterii prețurilor la

energie și la produsele de bază, care interacționează cu creșteri mai ample și mai persistente ale prețurilor și cu perturbări ale lanțului de aprovizionare, urmând să scadă din nou la 3,0 % în 2023. Nivelul prețurilor în Suedia este relativ ridicat (aproximativ 116 % din media zonei euro în 2020) și, având în vedere nivelul de dezvoltare economică, convergența către nivelul predominant al prețurilor din zona euro este puțin probabilă.

Suedia îndeplinește criteriul privind finanțele publice. Suedia nu face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit excesiv. Soldul bugetului general s-a îmbunătățit de la un deficit de 2,7 % din PIB în 2020 la un deficit de 0,2 % din PIB în 2021, reflectând eliminarea treptată a mai multor măsuri legate de COVID-19, dominând continuarea sprijinului pentru cheltuieli în anumite domenii, și un efect de numitor, pe măsură ce creșterea s-a redresat în 2021. Previziunile economice ale Comisiei din primăvara anului 2022 estimează că soldul bugetului general va ajunge la -0,5 % din PIB în 2022 și la 0,5 % în 2023, reflectând parțial retragerea sprijinului bugetar pe măsură ce se va desfășura redresarea. Ponderea datoriei publice în PIB a scăzut de la 39,6 % în 2020 la 36,7 % în 2021 și se preconizează că va scădea în continuare la 33,8 % în 2022 și la 30,5 % în 2023. Riscurile legate de sustenabilitatea datoriei pentru Suedia par scăzute pe termen mediu, în special deoarece se preconizează că datoria publică se va reduce la un nivel deosebit de scăzut până în 2032 (aproximativ 11 % din PIB). Sensibilitatea proiecțiilor la evoluțiile macrofinanciare nefavorabile este limitată. Suedia are un cadru bugetar puternic, care a fost reformat în 2019, păstrându-se pilonii principali ai configurației anterioare și consolidându-i cu elemente noi (de exemplu, ancorarea datoriei la 35 % din PIB).

Graficul 8b: Suedia - Soldul bugetar și datoria publică

(*) Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Sursa: Eurostat, Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022.

Suedia nu îndeplinește criteriul cursului de schimb. Coroana suedeză nu participă la MCS II. Suedia aplică un regim de flotare a cursului de schimb *de jure*, care permite băncii centrale să intervină pe piața valutară. După o perioadă lungă de depreciere lentă față de euro între 2013 și începutul anului 2020, coroana a început să se aprecieze pe fondul rezilienței economiei la criza provocată de pandemia de COVID-19. În perioada aprilie 2020-noiembrie 2021, coroana s-a apreciat cu aproape 8 % față de euro. Aprecierea a avut loc în pofida unor condiții monetare stabile (comparativ cu zona euro), unde spreadul STIBOR-EURIBOR pe trei luni pe

parcursul anilor 2020 și 2021 a fost în medie de 50 și, respectiv, 51 de puncte de bază. La începutul anului 2022, coroana s-a depreciat, pe măsură ce invadarea Ucrainei de către Rusia a stimulat plasamentele de siguranță, reflectând modificările apetitului pentru risc și fluxurile temporare asociate cu plata dividendelor societăților multinaționale. Ulterior, coroana și-a revenit într-o oarecare măsură. În luna aprilie 2022, spreadul s-a situat la aproximativ 55 de puncte de bază, iar cursul de schimb a fost cu 5 % mai puternic față de euro decât fusese cu doi ani înainte.

Suedia îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzii pe termen lung.

Pe o perioadă de 12 luni care s-a încheiat în luna aprilie 2022, rata medie a dobânzii pe termen lung a fost de 0,4 %, cu mult sub valoarea de referință de 2,6 %. De la începutul anului 2021, ratele dobânzilor pe termen lung din Suedia au fluctuat lunar în jurul unui nivel de 0,3 %. Acest nivel este ușor mai ridicat decât în anul precedent. Spreadul față de obligațiunea germană de referință a rămas scăzut în 2020 și 2021 și chiar a scăzut ușor după o scurtă perioadă de vârf de 76 de puncte de bază indusă de pandemia de COVID-19 în martie 2021, ajungând la 46 de puncte de bază în februarie 2022. După o creștere recentă, spreadul a fost de 72 de puncte de bază în aprilie 2022.

Comisia a examinat și **alți factori**, inclusiv evoluția balanței de plăți și integrarea piețelor. Balanța externă a Suediei (contul curent și de capital combinate) a rămas excedentară, la 6,1 % din PIB în 2020 și la 5,5 % în 2021. Economia suedeză este bine integrată cu zona euro datorită schimburilor comerciale și investițiilor. Indicatorii selectați privind mediul de afaceri arată că Suedia înregistrează rezultate mai bune decât majoritatea statelor membre din zona euro. Sectorul financiar din Suedia este foarte dezvoltat și bine integrat în sectorul financiar al UE. Sectorul bancar domină sectorul financiar, însă asigurările și fondurile de pensii sunt părți integrante de dimensiuni semnificative. În plus, Suedia are una dintre cele mai dezvoltate piețe de credit și de capital dintre statele membre ale UE, iar finanțarea bazată pe piață este printre cele mai ridicate din UE. În contextul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice, Comisia a concluzionat, în Raportul său privind mecanismul de alertă pentru 2022, că un bilanț aprofundat este justificat pentru Suedia. Pe baza evaluării din bilanțul aprofundat, Comisia consideră că Suedia se confruntă cu dezechilibre în ceea ce privește vulnerabilități legate de prețurile ridicate și în creștere ale locuințelor și de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor, ceea ce expune Suedia la riscul unor șocuri negative și al unei corecții dezordonate a prețurilor locuințelor, cu potențiale implicații dăunătoare pentru economia reală și sectorul bancar.

Punerea în aplicare eficace a reformelor și a investițiilor prevăzute în planul de redresare și reziliență (PRR) al Suediei va aborda principalele provocări macroeconomice. Printre acestea se numără tranziția verde și cea digitală, schimbările demografice și consolidarea sistemelor de educație și de sănătate. Printre principalele investiții se numără schemele de subvenționare pentru accelerarea decarbonizării industriei și a transporturilor, introducerea benzii largi de mare viteză în zonele slab populate și investițiile în învățare și în competențele digitale. Reformele esențiale implică obligația furnizorilor de combustibili de a combina biocombustibili durabili în benzină, motorină și combustibil de aviație, îmbunătățirea sustenabilității sistemelor de pensii și de securitate socială, combaterea spălării banilor, creșterea accesibilității și a capacității sistemului de asistență medicală și promovarea ofertei de locuințe prin reducerea blocajelor din cadrul procedurii de autorizare.